

๑๓๑ ปี

ที่มุ่งมั่นสู่การกิจที่ก้าวไกล

ราชสำนัก
กรมอุตสาหกรรมเรือ
ประจำปี ๒๕๖๔

Royal Thai Naval Dockyard Journal 2021

စေတ ပါ
ကိုယ့်မြှင့်
လျှောက်ခိုက်

การสาร
กกรมอุทิศการเรือ

ประจำปี ๒๕๖๔

Royal Thai Naval Dockyard Journal 2021

วันที่ ๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๓๓
พระบาทสมเด็จพระปูชนียอดีกุลเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดกุริเรือหลวง
ในปัจจุบันคือ กรมอุทยานแห่งชาติ ทางราชการได้ถือเอาวันที่ ๕ มกราคม ของทุกปี
เป็นวันคล้ายวันสถาปนากรมอุทยานแห่งชาติ

นับถึงปัจจุบันรวม ๑๓๑ ปี

กนกโภสานุพันธ์ กุมภาพันธ์ปี พ.ศ.๒๕๖๘

เดือน ๗ แผนที่ ๔๙ วันที่ ๑๙ มกราคม รัตนโกสินทร์ศกี ๑๐๙ นำเบอร์ ๓๖๗

กนกโภสานุพันธ์

เต็กราชบัตรเมือง	พระราชนิพัฒนาภูมิตร
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์	ผู้ ๗๖๘
กั๊กคำแห่งพระสงฆ์	ผู้ ๗๖๙
ข้าราชการเพื่อทูลกระลังชื่อพระยาทาก	ผู้ ๗๗๐
การเมืองอุตสาหกรรม	ผู้ ๗๗๑
กำลังบุญบุรุษสกุลสมกิจพระเจ้าห้องนางยาและอ่า	๗๗๒
ประจำการฝึกอบรมเชิงทางการ	ผู้ ๗๗๓
ช่างเพลิงไนไฟ	ผู้ ๗๗๔
ประจำการห้ามมิให้ไทยในกองเรือ แต่แยกออกจาก	๗๗๕
แท้ทักษะของคำกล่าวทำให้เข้าใจ	ผู้ ๗๗๖
ข่าวความชักดิบทำให้เข้าใจ	ผู้ ๗๗๗
ข่าวอาชญากรรมและ	ผู้ ๗๗๘

กติกาต่อไปกล่าวมายังนี้

นำ ๗๖๘

เต็กราชบัตรเมือง
พระราชนิพัฒนาภูมิตร
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

วันที่ ๑๙ มกราคม รัตนโกสินทร์ศกี ๑๐๙
เวลาบ่ายค่ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จออกพระที่นั่ง อ้อมริ搞好วิโนชาจันทร์ พระที่นั่ง
พระที่นั่งไชยวัฒน์ ผู้พระที่นั่งเสวนาจันทร์
พระอัมภิรักษ์พระบรมราชูปถัมภ์ ข้าหลวงดิบ
ดีพะยาน ก้ายทหาร พลเรือมหาดเล็ก ฯลฯ
ทำให้เข้าใจ

เข้าพัฒนาภูมิตร โภสานุพันธ์ แม่สาย
และการสุ่มเสี่ยงภัย

ข้อพะนักหัวป่วง ฯ ได้ความเข้าใจ แล้วว่า
รับประทานผ้าก่ออวย

การเบ็ดอุ่รือหัวฯ

กรมยุทธนาธิการ ศั้งแฉ่เริ่มต้นการ
ในชั้นแรก ความเรียบง่ายชั้นเย็นหนักหนา
แล้วก็ ชนบทความรุ่งเรืองก็ยังคงชั้น
เรียบอยู่เสมอ เห็นพบรานให้ว่ากรมทหารเรือ
ที่ซื้อเสียง ไม่ส์ปารากู ให้หัวสือดี เหมือน
กรมทหารยกหนึ่ง บังคับพระ พระชัชช์ พระองค์
เจ้าชร พระสังฆ์ แผนผู้ช่วยข้าราชการทั่วไป
ให้ทรงพระอี้สหะรักษาราภิการโดยสามารถ ผู้ครุณ
เรียบง่ายร้อยหนึ่งให้ซักแล้ว ศั้งเริ่มต้น
เรื่องพระหันต์ทุกๆ ตัว ชั้นราษฎร์อยู่ในแม่ฟ้า
เป็นพระยา ผู้ท่าราชวงศ์ กิจ ลั่นท์ ไป
กับความรักษาไม่หย่อนพ่อ ด้วยความ
ก์เห็นสีขาวหมากรถ ฯ ฯ หารอย่าคนวันໄให
ดูๆ ดึง ใจส่องหนึ่ง ทำให้ก้าวเปรี้ยงก์ไม่มีแล้ว
ทุกๆ รุ่งเช้าพื้น กระ乾坤เรือห้องดีข้า ดี แม่ฟ้า
คงวน ไม่ไกราก ไม่เห็นดันภักกี้ เรือรุ่นแล้ว
ชั้นประคำซ่องทอกบด สะคาดผิมสักนิเกิลว
เต็มจะ ไม่ได้ เรือพระหันต์ หมายผลไม้ไปอันให
ให้หัวหัวป่วงฝ่าก์ ไม่ให้เรือเป็นแต่แท้ ความ
สุดท้าย กองกันคำว่า “ ใหม่ ” มีชั้นผู้นี้ให
เรือเดินดี แม้ว่า หมายหนานบักก์ บังเรียมราชด
ให้มอบอยู่เสมอ เกรง รัก์ กดไก่ย่าง ไก
ก์มีผู้ครัวรักทำ ไม่ลงให้ช้ำรักมากลงไก
เร้าเพรากงานทุกคำแห่ง ศั้งเดือนเช้าแต่
ตั้งก์มีความรู้ พอกษะจะทำห้ามห้าม หัน
ให้เรือป่วง ที่สักหนาดหัว ก็ จำนำญ
ในการเรือชั้นเป็นอันมาก

พยากรณ์ของก้ารน์ นิรบุญนี้ไม่กล่าว
ก็มีผู้เห็นใจยกมากแล้ว ก็จะมีส่วนนี้ทั้งหมด
ไม่มาให้ทำแล้วๆ ตามเมืองไทย บังนี้ก็โรงหล่อ
ชั้นวัสดุที่พระเจ้าบัง ยานชื่อ พระบังก์ ให้ผู้
ชั้นเป็นขอฟังฟังก์ กิจกรรมทางเรือ ได้มีเงินซื้อขาย
ศั้งที่ทำก้ารน์ชั่งเหล็ก สำหรับก้ารน์เรือรุ่น
ก็ไม่ก่อ ฯ แล้วมีโรงหล่อหั่นก้ารน์หาด
ทำบังส่วนนี้ใช้ให้ดัง ไม่ก่อช่องทางนอก
แล้ว ใช้เก้าอี้สักนิทำเรือชั่งชั้น วันนี้สั่ง
ทำให้ก้ารน์ส่วนนี้เก็บ

ชั่งเรือชั้นโรงหล่อ ชั่งนี้ไม่สำเร็จ
แก้เดิน เก็บนี้ก็เสร็จแล้ว

ให้เริ่มการเบ็ดอุ่รือหัวฯ เมื่อวันที่ ๑
มกราคม

วันที่ ๔ เวลาบ่ายสองโมง ๒๐ ชั่ง
ให้บังนี้พระพุทธมหามัยก์ฟลุ ชั่งสูง
ให้มีดี

วันที่ ๕ รุ่งเช้า ผู้นัดดูรายไกด์หนา
แล้ว เวลาบ่าย ๑ ไม่กี่วัน พระยาฯ
สมเด็จพระเจ้าบุญทิว เด็กจังก้าหงพระกัน
รัก กิ่นห้ามห้าม พระบังราษฎร ยานไปปะกับ
พระที่นั่ง ราชภัณฑ์วินิจฉัย เด็กจังก้าหงก้ามีด
ไปล่องเรือพระที่นั่ง ก้ารน์เรือ หายไปเก็บ
พระหนาต่อโรงหล่อ พระรุ่นวันนี้เรือ พระองค์ก้า
ชา ชา รักสังฆ์ กดไก่ย่าง เด็กจังก้าหงก้า
พระที่นั่ง ทรงพระราษฎร ยานไปปะกับหลักหนา
ชั่งอุ่น สูงก์พระเจ้าบังยานชื่อ เร้าห้า
ก้าดูรังชีส่วนวันนี้ ตอนนั้น ก้าดูหันตัวชั่งนี้
น้ำตก เร้าหาย ตลาด พระบังก์และช้าราชด
ที่รัก กดไก่ย่าง ผู้คนก็จะเรียกเมือง
ก่อ หัวป่วง ช้าก้าดูหัว ก็ชื่อญญา
ในการนี้ ให้ผู้นัดดูรายชั่งที่พระยาฯ นี่

ພະຈາກກຳວັດຫາໄສກຸຽທີ່ນີ້ ເສັ່ນໄປທອງເຫັນ
ໜ້າເຂົ້າຢູ່ ທ່ານກຳຫົວໜວຍແກ່ສຽວເດືອນ
ພະຍານມີແລ້ມປະໂຄນແກ່ເຕັມທີ່ພິບພາຫຍໍ

ແລ້ວເສັ່ນໄປຮະຈາກກຳເດີນ ໄປທົກ
ພະເທດໂຮງກຳນີ້ສັບແລ້ມໄວ້ເວັບເຂົ້າ ຖອກ
ພະເທດທະຫວັນເຫັນກີ່ມີ ເຊື້ອໝໍລົກ
ກຳກົດຈົ່ງເຮືອດີໄຟກ່າວ່າ ຖ້າກັນສານຫຼັກ
ຫຼັງຢູ່ກີກ ຖ້າ ເວດາເນີນປະຫຼິກໄຟເສຍ
ນັ້ນອີກພຶກທ່ານເວົ້າ ພຣະນັກວິຍເຫັນພາຍ
ສ່ວນຂ້າຮາສຄານ ແລະກຳນົກປະເທດທີ່ປົງນັ້ນ
ເກົ້າພັກການໄກ້ເຈັກການເລັ່ງ ທີ່ດີຈົ່ງເຫັນ
ສາຄວາມ ມີນກວ່າເນື້ອເວລາເລື່ອນີ້ກວ່າ

ກົດພົມພາ ແລະອົບົດໄອງກຳການເວົ້າ
ໄຟປະກັນເຂົ້າອົງເກີວ ຜູກໃນໄຟັດເລົາດໍາ
ກົກໂຄນຢູ່ບູນ ຜົນຂອງນີ້ຄໍາມັກຕັ້ງໄຟໄວ້ໃນໄອງ
ກຳການນີ້ ແລະກາໄອມ້ວກການຊ່ອງນໍາຄ່າ
ໄອງກຳການກົງກົງໄປ ທັນເຮືອນເຮືອພະກັນ
ທຸກລໍາ ກົດຊັ້ນກູ້ໂຄນໄຟດ່ວງເປັນທຸກຄວດ
ເປັນກັນວ່າເຮືອນກູ້ວາສຸກໆນາງ ກົດສ່ອງແສນໄຟພ້າ
ດັບຕ່າງ ຮະຍັກ

ເສົ່າງການເລື່ອນແລ້ວ ເສັ່ນໄປທົກ
ພະເທດກົດຢູ່ ຜົນດໍາລັງໄອນ້ເຂົ້າຢູ່ ບັນໄມ້ເຄີມ
ເວດາ ๑ ທຸ່ມ ເສັ່ນດັບຕຸ່່ມພະຍົມມາ
ກາຈັງ

ເມື່ອນ້າເຂົ້າຢູ່ຍິຍາວີແລ້ວ ໄກເຫື່ອນ
ເຮືອຫາຍູ້ຫັກຕົກງ້າວູ່ ເຖິກການຊ່ວມແຜນໃຫ້ລົງ

ການກຳນົດຢູ່ນັ້ນປະສູດ ຕະເມີນພະຈາກເຈົ້ານັ້ນຍາເຂອ

ການກຳນົດຢູ່ພະກຸລ ຂອງສັນເກົ່າ
ພະເຫັນພົມຍາເຂອ ເຫັນພໍາກາດູວັນສີສ່ວນຈົງ

ການພະກາຍຸກັນຢູ່ນັ້ນປະສູດ ຈຶ່ງເນັນກົງກໍາ
ໄຟວັນຢູ່ສະກັບເພີມອາຫັນ ໃນນີ້ມີກາ
ຕົກລົງກົມທະຍົງ ຕົວ ຖ້າກັບພະໂຫຍດ ດັ່ງກ່າວ່າ
ເປົ້າດ່ອງນົດໄປການນະຍະ ໂກງ໌ພະຍົມຈົງ
ນັ້ນຈົງ ຈົ້າຮາສຄານມີກວານວິນິດີ ໃນກວາມ
ຫຼັມທີ່ຢູ່ພະກຸລນີ້ ຢິ່ພວັນດັບຕັ້ງໄຟມາ
ຕາມທີ່ເປົ້າດ່ວຍກົງກໍາ ໃຫ້ເວັບເກີດ

ວັນທີ ๑๐ ມາງການ ເຝນວັນເຫັນໄດ້
ບັນໄມ້ເດືອນງານ ພະຍາກສົມເຖິງພະເຫັນຢູ່ຫຼັ
ໄຟເສັ່ນໄປຮະຈາກກຳເດີນ ໄປວັນຊຸ່ພາກິວນົມ
ໄໂກຮອກພະກົດຢູ່ ໃນເວລາ ๑ ທຸ່ມ ກລັວ ๒ ຍາມ
ມີກວານເລື່ອນໄດ້ຊຸ່ປ່ານໃໝ່ ໃນເວລາ ๔ ທຸ່ມ ດັວຍຫານ
ຮອງກົດໄວ້ໃນການເລື່ອນ ດັວນທີ່ເຊີ້ນ ລາຍຄວາມ
ຄາມນັ່ງກັບຕົວ ດັວນທີ່ໄປກັບທັງພະໂຫຍດ
ກັບໄຟ ພະຍາກສົມເຖິງພະເຫັນຢູ່ຫຼັກ້ຽວ ປະກົບ
ເຫັນກັນ

ວັນທີ ๑๑ ທີ່ ສະເໝັນວັນງານ ໄດ້ເສັ່ນໄ
ພະຈາກກຳເມີນທີ່ວັນທີ ๑๐ ວັນທີ ๑๑ ໄປເກົ່າວັນ
ໄຫ້ສົນເຖິງພະຍົມໄວ້ສາມີກາຍເສັ່ນ

ປະກາສປັດຍືນຫຼືພະວະອາຮາມ

ການຫົ້ວໝັ້ນສົມນັກອ່ອງພັນຫຼື ຮັບພະ
ນົມຈາກໂອງການໄປກາເລັດ । ໄດ້ປະກັບ
ແດ່ລົກທີ່ປັນໃຫ້ກາຍກັວດັບວ່າ ວັດພະຍານ
ນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ ເຕີມພະຍາກສົມເຖິງພະຍົມເຄັດ
ເຫັນຢູ່ຫຼັກ້ຽວ ໄດ້ມີພະຍາກສົມໄວ້ການໄປກາເລັດ ।
ກຳລັກສັ່ງໄວ້ວ່າ ສິ້ນໄປກາຍເນົ້າໃຫ້ວິຍກວ່າ
ວັດນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ ພະຍາກສົມໄວ້ວ່າ
ວ່ານັ້ນໄດ້ກຳນົດຢູ່ນັ້ນປະສູດ ແລະທົກພະຈາກກຳມື້
ວ່ານັ້ນໄດ້ກຳນົດຢູ່ນັ້ນປະສູດ ມີວັນນັ້ນຢູ່ຕົ້ນ
ນາມວັດສິ້ນໄປກາຍເນົ້າ ອັດຕະໄຟໄປກາເລັດ ।
ໄດ້ກຳນົດຢູ່ນັ້ນປະສູດມີພະຍາກສົມໄວ້ວ່າ ສິ້ນ

งานที่๓ แม่น้ำนน พ.ศ. ๒๔๕๗

ພລອເຣີວິທີ ວຣະຕິນຍໍ ຊຸບຮົຍ

ເຈັກດນວຸກກາຣເຣີວ

คำปราศจากมูลอุทธรรเรือ

การกิจกรรมอุ่นหัวเรือ “มีหน้าที่อำนวยการ ประสานงาน แนะนำ กำกับการ และดำเนินการ การซ้อม สร้าง ตัดแปลง ทดสอบวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับเรือ อุปกรณ์การซ่างที่เกี่ยวข้อง การส่งกำลัง พสตุส่ายซ่าง ตลอดจนให้การฝึกและศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้รับมอบหมาย มีเจ้ากรมอุ่นหัวเรือ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ” “เป็นเลิศในงานซ้อมและสร้างเรือด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ” “อร. จะซ้อม ทำเรือให้ กร. โดยมุ่งเน้นไปที่เรือที่กำลังปฏิริราชการอยู่ให้พร้อมใช้อยู่ตลอดเวลา รวมทั้ง จะซ้อมเรือตามแผน ให้มีคุณภาพและสำเร็จตามความต้องการของ กร.” นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงสถาปนา กรมอุ่นหัวเรือมีผลงานการ ซ้อมและสร้างเรือเพื่อสนับสนุนกองทัพเรือให้มีความพร้อมในการปกป้องอธิปไตยและรักษาผลประโยชน์ของ ชาติทางทะเล ตลอดจนงานซ่างในสาขาต่าง ๆ ซึ่งสร้างเกียรติประวัติให้แก่กรมอุ่นหัวเรือมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน

วันคล้ายวันสถาปนากรมอู่ทหารเรือในปีนี้ เป็นปีที่ ๑๗ แห่งการครองราชบัลลังก์สถาปนากรมอู่ทหารเรือ สมุทหานุภาพ (Sea Power) มีหลักสำคัญว่า มหาอำนาจทางทะเลจะเหนือกว่ามหาอำนาจทางบก องค์ประกอบของสมุทหานุภาพ (Components of Sea Power) ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบหลักคือ ๑. นาวิกาธนุภาพ (Naval Power) หรือกำลังทางเรือ ๒. กองเรือสินค้า (Merchant Fleet) ๓. ฐานทัพและท่าเรือ (Naval Bases and Harbors) ๔. อู่สร้างเรือ/ซ่อมเรือ (Shipyards/Dockyards) ๕. พานิชย์การและการติดต่อระหว่างประเทศ (Commercial Establishments and Contacts) ๖. องค์บุคคล (Personnel)

กรมอุทุกหารเรือที่เป็นแหล่งสะสมองค์ความรู้ทางด้านวิศวกรรมต่อเรือรบมีบทบาทนำด้านเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่ล่วงสมัยมาก่อน แม้แต่ในปัจจุบันนี้ ยังคงเป็นที่น่าสนใจอย่างมาก ไม่ใช่แค่ความรู้ทางด้านวิศวกรรม แต่เป็นความรู้ทางด้านการบริหารจัดการ ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในเชิงปฏิบัติงาน ที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนภารกิจทางทหาร ไม่ว่าจะเป็นเรือรบ หรือเรือพาณิชย์ ที่ต้องมีความรวดเร็ว แม่นยำ และเชื่อถือได้ ไม่ใช่แค่การซ่อมบำรุง แต่เป็นการสร้างสรรค์ นำพาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนภารกิจทางทหาร ไม่ว่าจะเป็นเรือรบ หรือเรือพาณิชย์ ที่ต้องมีความรวดเร็ว แม่นยำ และเชื่อถือได้ ไม่ใช่แค่การซ่อมบำรุง แต่เป็นการสร้างสรรค์ นำพาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง

ขอขอบคุณกองบรรณาธิการวารสารกรมอุทิศหารเรื่อง เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง หน่วยงานต่างๆ และบริษัท ที่สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสร้างสรรค์วารสารกรมอุทิศหารเรื่องประจำปี ๒๕๖๔ ให้เป็นวารสารที่มีคุณค่า แสดงถึงอัตลักษณ์และตัวตนของกรมอุทิศหารเรื่องทางด้านวิชาการที่จะได้รับการสืบทอดต่อไป

พลเรือโท

(វរវ័ធន៍ សុខច័យ)

เจ้ากรรมอู่ทหารเรือ

ປະຫານກີບປັບປຸງ

ພລເຮືອໂທີ ວວະທິນນ ສຸຂະພາບ

ເຈົ້າກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ

ຄນະກີບປັບປຸງ

ພລເຮືອຕົກ ອຸຖຍ	ໄລໝສ	ຮອງເຈົ້າກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ພລເຮືອຕົກ ວິໄລຈົນ	ນັດພັງ	ຮອງເຈົ້າກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ພລເຮືອຕົກ ໄພກາດ	ເອົງທະກຸລ	ຮອງເຈົ້າກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ພລເຮືອຕົກ ສາຍຸງກົດ	ກັບເກົກ	ຝູ້ວ່ານວຍກາຮງຊູ່ກາຣເຮືອອົນບຸຮ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ພລເຮືອຕົກ ເຄົ້າຍ	ອມາດຍກຸລ	ຝູ້ວ່ານວຍກາຮງຊູ່ກາຣເຮືອພຣະຈຸລອນເກົ່າ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ພລເຮືອຕົກ ອນາກົດ	ແຈ້ງຈົດ	ຝູ້ວ່ານວຍກາຮງຊູ່ກາຣເຮືອກຳລົດຄຸລຍແທະ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ພລເຮືອຕົກ ຕານິນກົດ	ກົມໍາສີ	ຝູ້ວ່ານວຍຝູ້ວ່ານວຍກາຮົມພິເສດຖານີ້ພຣະຈຸລອນເກົ່າ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ພລເຮືອຕົກ ພົງສັນຕິ	ສມັກນົບສົນ	ຝູ້ວ່ານວຍຝູ້ວ່ານວຍກາຮົມພິເສດຖານີ້ພຣະຈຸລອນເກົ່າ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ

ກີບປັບປຸງຂອງບຣຣນາເຮົາກ

ພລເຮືອຕົກ ໄພກາດ	ເອົງຈົດທະກຸລ	ຮອງເຈົ້າກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
-----------------	--------------	-----------------------

ບຣຣນາເຮົາກ

ພລເຮືອຕົກ ສຸກົດສັກຕິ	ບຸຕຽນາດ	ເຈົ້າກຣນພິທັນນາກາຮ່າງ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
----------------------	---------	-------------------------------------

ຝູ້ວ່ານວຍບຣຣນາເຮົາກ

ນາວເອດ ຕ່ອຍ	ແລວງພາບີ່	ຮອງເຈົ້າກຣນພິທັນນາກາຮ່າງ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ນາວເອດ ສັນຕິ	ນບຕົວເຄີບ	ຮອງເຈົ້າກຣນພິທັນນາກາຮ່າງ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ນາວເອດ ສົມສັກຕິ	ຄົນໂຕ	ຮອງຝູ້ວ່ານວຍກາຮງຊູ່ກາຣເຮືອອົນບຸຮ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ນາວເອດ ພົງສົດວັດຕິ	ສວດລົດເຊຍ	ຮອງຝູ້ວ່ານວຍກາຮງຊູ່ກາຣເຮືອກຳລົດຄຸລຍແທະ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ
ນາວເອດ ມື້ຢ	ສະບູນທີ່	ກ້ວ່າກຳນົຟ່າວ່ານວຍກາຮົມພິເສດຖານີ້ພຣະຈຸລອນເກົ່າ ກຣນຊູ່ກາຣເຮືອ

ປະຈຳກອງບຣຣນາເຮົາກ

ນາວເອດ ສຸກົດສັກຕິ	ພຸທົງ	ນາວເອດ ກອນເກີຍຕົກ ບັນຍາ	ນາວເອດ ປີມັນຕີ ບຸລສັນ
ນາວເອດ ວິ່ນຍະ	ກອງນິເສງຈັນທີ	ນາວເອດ ອົບເກ	ນາວເອດ ວິ່ນຍະ ສນບູຮນິໂຈຕີ
ນາວເອດທະນູງ ວິກາ	ຮັບໃຈກົດ	ນາວເອດ ວັດທະນາ	ນາວເອດ ວັດທະນາ (ຝູ້ວ່ານວຍເຫັນບຸການບຣຣນາເຮົາກ)
ນາວເອດ ດີຮັ້ງສູງ	ອຸຕຣວັກ	ນາວເອດ ສົມສັກຕິ	ນາວເອດ ສົມສັກຕິ (ຝູ້ວ່ານວຍເຫັນບຸການບຣຣນາເຮົາກ)
ນາວເອດ ສາກສ ທຳນາຍ	(ຝູ້ວ່ານວຍເຫັນບຸການບຣຣນາເຮົາກ)	ນາວເອດ ອົບເກ	ເຮົວໂອກທະນູງ ນິກຄຣາ ຂົມພລ
ເຮົວໂອກທະນູງ ສທຣັກຢ	ສຸວຣຣນບັນທຶກ	ເຮົວໂອກທະນູງ	ເຮົວໂອກທະນູງ ວັດທະນາ (ຝູ້ວ່ານວຍເຫັນບຸການບຣຣນາເຮົາກ)

ຈົດພິເສດຖານີ້ : ບຣຣນາເຮົາກ ໂກໂພຣັນທີ (ໄກຍແລນດ) ຈຳກັດ ອາກຣວຣຣນສຣນ ກ້ອງ 801 ຊັ້ນ 8 . ເລຂທີ 35 ດນນພິເສດຖານີ້ໄກ ແທກທະເກວ ກຽມເກພາ 10400
VAT ID: 0-1055-58155-90-5 e-mail : info@gogoprint.co.th Tel : 02-026-3147

บรรณาธิการแต่ง

วารสารกรมอู่ทหารเรือจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่
ความรู้ทางด้านวิศวกรรมเรือเทคโนโลยี และสาขา
วิชาที่เกี่ยวข้องกับการซ่อมและสร้างเรือ รวมทั้ง
ประชาสัมพันธ์ผลงานและการดำเนินงานที่สำคัญ
ในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นสื่อกลางส่งต่อความรู้
และข่าวสารให้กับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนและ

สถาบันการศึกษาตลอดจนเป็นของที่ระลึกมอบให้ผู้ร่วมงานเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากรมอู่ทหารเรือ
๙ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

การจัดทำวารสารกรมอู่ทหารเรือเป็นการดำเนินไว้ซึ่งวัฒนธรรมของหน่วยเทคโนโลยีในการส่งเสริมงานวิชาการ
ของกำลังพลและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สังคม เพื่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนโดยจัดทำ
เป็นสิ่งตีพิมพ์ในท่ามกลางกระแสสื่อดิจิตอลที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง วารสารกรมอู่ทหารเรือจึงเป็น
ทางเลือกให้แก่ผู้สนใจได้อ่าน ศึกษา ค้นคว้า และใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง ซึ่งสามารถเก็บรักษาไว้ได้นานและ
นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวกเมื่อเวลาผ่านไป

วารสารกรมอู่ทหารเรือ ประจำปี ๒๕๖๔ กล่าวถึง ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องของกรมอู่ทหารเรือ โดยตรง องค์ความรู้ในการสร้างและซ่อมเรือของกรมอู่ทหารเรืออันประกอบด้วยบทความ “หัวใจสมุทหานุภาพ
ใต้สมุทรของราชนาวีไทย” “เรือพระที่นั่งศรีประภัศร์ชัยมรดกแห่งความทรงจำ ที่ร่วมฟื้นคืน” “การวิเคราะห์
เสถียรภาพการทรงตัวตามเสียงหายเชิงความน่าจะเป็น (Probabilistic Damage Stability Analysis)”
“กระบวนการ Accuracy Control ในการสร้างเรือ” การวิจัยระบบป้องกันการกัดกร่อนด้วยกระแสไฟฟ้า
สำหรับตัวเรือและโครงสร้างเหล็กใต้ทะเล ซึ่งจะนำกรมอู่ทหารเรือมุ่งสู่ความพร้อมในอนาคตที่กองทัพเรือ
กำลังจะมีเรือดำน้ำ นอกรากนี้ยังเป็นที่ความท่องเที่ยววิชาการที่ให้ความรู้ทางวิศวกรรมอีกด้วยเรื่อง

กองบรรณาธิการวารสารกรมอู่ทหารเรือขอขอบคุณผู้อ่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ผู้เขียนบทความ
เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำวารสาร กำลังพลของกรมอู่ทหารเรือ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
ที่สนับสนุนการจัดทำวารสารกรมอู่ทหารเรือฉบับนี้ให้สำเร็จลงตัวด้วยความเรียบร้อย

พลเรือตรี

(สุทธิศักดิ์ บุตรนาค)

เจ้ากรมพัฒนาการช่าง กรมอู่ทหารเรือ
บรรณาธิการวารสารกรมอู่ทหารเรือ

ພຣະບຣນຮູບ ຮັ້ງກາລກທີ ៥ ແກົດໄວ້ເຫັນອຸගລ້າໆ ຈາວກຣນອຸ່ກກາຣເຮືວ	
ກາຣເປີສີຢັບແປລັງໃນປີກໍ ១៣០ ກ່າງພຣະມ໌ທ່າກຊຸບາເຮືອຄຸນ.....	១៨
ນາວາໂທກ່ຽງ ຮຄນາ ສນພົງ	
ບາຍເຫຼຳ ແພບກາແພນງານ ກອງກາພແລະປະການກາຣໜ້າ ອຸ່ກກາຣເຮືວອນບຸຮີ ກຣນອຸ່ກກາຣເຮືວ	
ກາພກ່ານເຈົ້າກຣນອຸ່ກກາຣເຮືວຄນທີ ១ ບອນຂວັງປັ້ງຄໍາໃນປີກໍ ១៣១ ບອນກາຣສກາປານາ.....	២៤
ນາວາໂທກ່ຽງ ຮຄນາ ສນພົງ	
ບາຍເຫຼຳ ແພບກາແພນງານ ກອງກາພແລະປະການກາຣໜ້າ ອຸ່ກກາຣເຮືວອນບຸຮີ ກຣນອຸ່ກກາຣເຮືວ	
ຮອບປີກໍ່ພ່ານນາ.....	៥៣
ກອນບຣນາເຮືອກວາຮສາກຣນອຸ່ກກາຣເຮືວ	
ເຮືວພຣະກີ່ນັ້ນຄົງຄຣປະກົດໃຫຍມຣດກແກ່ກວາມກຣນຈຳ ກີ່ຮອວນຝຶ່ນຄືນ	៦០
ນາວາເວກ ສນຄັກຕີ ຄົງໂປຕີ	
ຮອນຝູ້ວ່ານວຍກາຣອຸ່ກກາຣເຮືວອນບຸຮີ ກຣນອຸ່ກກາຣເຮືວ	
ກົວໃຈຂອງສມຸການຸກາພໃຫ້ສມຸກຮ ຮາຍນາວີໄກຍ	៧៤
ນາວາເວກ ສນຄັກຕີ ຄົງໂປຕີ	
ຮອນຝູ້ວ່ານວຍກາຣອຸ່ກກາຣເຮືວອນບຸຮີ ກຣນອຸ່ກກາຣເຮືວ	
ຮະບບປ້ອງກັນກາຣກັດກຣ່ວນດ້ວຍກຣະແສໄຟຟ້າສໍາຫັບຕັວເຮືວເໜີກ (ICCP).....	១០២
ນາວາເວກ ດີເຮກ ບ່ຽຮຮ້ຕນ	
ປະຈຳກຣບກໍ່ສັ່ງພລຖກາຣເຮືວ	
<i>Shaft Grounding Device (SGD) ສໍາຫັບຕິດຕັ້ງກໍ່ພເລາໃບຈັກໃເຮືວ.....</i>	១២០
ນາວາເວກ ດີເຮກ ບ່ຽຮຮ້ຕນ	
ປະຈຳກຣບກໍ່ສັ່ງພລຖກາຣເຮືວ	

សារប៉ាណ្ឌ

การวิเคราะห์สเกียร์การพากองตัวยามเสียหายเบื้องความน่าจะเป็น	๑๓๓
นาวาเอก ปริญญา กันอยู่ นายช่าง แพนก้าแพนงาน กองทัพน้ำเรือประจำการช่าง ช่างห้ามเรือชนบุรี กรมช่างห้ามเรือ	
“Water-Jet Propulsion” มีนามเรียกตามว่า “เครื่องพ่นน้ำ.....	๑๔๙
นาวาเอก กิตติ์ธนภูมิ ว่องไวรานันท์ หัวหน้า โรงจราจรเครื่องกล กองทัพน้ำเรือประจำการช่าง ช่างห้ามเรือชนบุรี กรมช่างห้ามเรือ	
กระบวนการควบคุมความแม่นยำในการสร้างเรือ	๑๗๐
นาวาเอก บุญร่วม ดาวราย หัวหน้า แพนก้าการโรงจราจร กองบริการลงนาซ่อนส่วน ช่างห้ามเรือพระดุลจอมเกล้า กรมช่างห้ามเรือ	
กระบวนการการควบคุมการติดตั้งส่วนประกอบตัวเรือ	๑๘๒
น.อ.วนิดา พวงสินธุ รองผู้อำนวยการ กองทัพน้ำเรือเหล็ก ช่างห้ามเรือพระดุลจอมเกล้า กรมช่างห้ามเรือ	
ระบบหลักและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับ Hull Outfitting.....	๒๐๙
นาวาเอก ยุทธภูมิ ศรีสุข ประจำกรมกำลังพลกองทัพเรือ	
กระบวนการสร้างเรือของ DSME ในส่วนของ ELECTRICAL OUTFITTING	๒๑๑
นาวาเอก กิตติ์คัทต์ จันทร์น้อย หัวหน้าสำเร็จรูปและตรวจสอบ กองทัพน้ำเรือฝ่ายเรือ กรมช่างห้ามเรือ	
กระบวนการสร้างตัวเรือแบบทั่วไปกับเรือฟริกเกตสมรรถนะสูง.....	๒๒๐
นาวาเอก เกษม วิจิตรการณ์พงศ์ ประจำกรมช่างห้ามเรือ	

พระบรมรูป รัชกาลที่ ๕ เกิดไว้หนือเกล้าฯ ชาวกรมอู่ทหารีอ การเปลี่ยนแปลงในปีที่ ๑๓๐ แห่งพระมหากษัตริย์คุณ

นาวาโทไกจัง ศรีนา สมพงษ์
นายช่าง แพนกอกแพนจัน กองแพนและประมานการช่าง อู่ทหารีออนบุรี กรมอู่ทหารีอ
॥ล: ผู้ช่วยกานทรักษ์พืชอานท่ออู่เรือหลวงเดือนพระกียรติ ๔๔ พระษา

ช่างคนบึ่งที่ทำบ้านท่าการบันหล่อ
พระบรมรูปรัชกาลที่ ๕ ขนาดกำลังจะองค์จริง
เมื่อ พ.ศ.๒๕๕๓

การรับแนวคิดแบบตะวันตกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ในการเปิดประเทศครั้งที่มีสันธิสัญญาภักดีต่างชาติ สวนกระแสแลกับผู้นำอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชีย เป็นที่กล่าวขวัญถึงอย่างกว้างขวางโดยนักจักรราชนิยมฝ่ายโลกชาวอังกฤษ-ฝรั่งเศส และอเมริกัน

อาณิสัณ្យ์สานต่ออยอดไปยังรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ในทิศทางที่ค่อนข้างสดใสและมีอนาคตของสยามประเทศ

Henry Norman นักการเมืองและนักการทูตชาวอังกฤษ ผู้เขียนหนังสือ THE PEOPLES AND POLITICS OF THE FAR EAST ซึ่งเป็นการพยากรณ์อนาคตของเอเชียภายหลัง การคุกคามอย่างหนักหน่วงโดยจักรวรรดินิยมอังกฤษ-ฝรั่งเศส ช่วงทศวรรษ ๑๘๘๐ - ๑๙๐๐ ได้แสดงทัศนะต่อราชอาณาจักรสยามในปี ค.ศ.๑๘๘๕ (พ.ศ.๒๕๑๘) ไว้ว่า

“ราชอาณาจักรสยามซึ่งปกครองโดยสมมติรัฐบาลต่อแต่นั้นเป็นเวลานับพันปีมีความเป็นอิสระและมีอิสิทธิ์ศักดิ์กว้างใหญ่ในลำดับต้นๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในบรรดาอารยประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมของไทย

ແມ່ງຈະຕັ້ງເພື່ອຫຼັກບໍາງຕະວັນເດັກຜູ້ເຈີຍມາກຸຍິ່ງກວ່າ ແລະມີແລ້ນຍານຸກາພກກໍາງລ້ຳກ່າວຄົນເທິຍບັກນໄມ່ຕິດ ແຕ່ລໍຍາມກົມກົງໂລບາຍທີ່ແນບຍລເອົາຕ້ວຽກອດມາດ້ວຍລາຍຄຽ້ງທ່າຍໜີ ແລະລໍາມາຮັດເກລື້ອກລ່ອມຈນຮັບປາລົດຮ່າງລາຍເບີນມິຕຣ (ລົງການຸ-ຜົ່ງເຈົ້າ) ອໝ່າງນໍ່າອົດຕະຮັບ

สยามประเทศ ณ เวลาหนึ่น นับได้ว่ามีความเจริญรุ่งหราในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการปกครอง กฎหมายและศาล สังคมวัฒนธรรม การศึกษา การแพทย์และสาธารณสุข การทหาร และอีกทั้งทรงเริ่มการสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่นถนนไฟ รถราง โทรเลข ไปรษณีย์ โทรศัพท์ ไฟฟ้า ประปา สิ่งเหล่านี้เองเป็นความพร้อมที่ล่วงต่อไปยัง “ก้าวแรกการอุตสาหกรรม” ที่ยังคงเหลือร่องรอยแห่งความภาคภูมิใจนึงปัจจุบัน ณ อุทยานเรืองบุรี กรมอุทยานเรือง หรือ ในอีกสถานะหนึ่งคือ “Thailand’s Industrial Heritage”

គ្រាមដែលរាយក្រឹងកម្មតែង “អ៊ូរីយេអត្ថវិជ្ជា”

การที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จฯ ทรงเปิดประเพณี “อุ่นไอร่อ” ให้สร้างเป็น “อุ่นไอแม่” เมื่อแล้วเสร็จทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดอุ่นไอร่อหลวงด้วยพระองค์เอง โดยมีระบุไว้ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗ แผ่นที่ ๔๙ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ นำเบอร์ ๗๖๗ ว่า “อุ่นไอร่อข้างโรงหล่อ ซึ่งยังไม่เสร็จแต่เดิม เดิมที่ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการโดยรัฐบาล แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามกำหนดเวลา จึงได้เริ่มการดำเนินการอีกครั้ง ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป” (หน้า ๗๗๒) อีกทั้งทรงให้ความใส่พระราชหฤทัยชมกิจการอุ่นไอร่อ โรงหล่อ ดังปรากฏในราชกิจจานุเบกษาฯ เล่มดังกล่าว ว่า “เสด็จฯ ได้ทรงเปิดนาเข้าอุ่น ทหารทำเพลงแต่สรรเสริญพระบารมีแล้วมีประโคมแต่รั้งขึ้นพิณพาทย์ แล้วเสด็จฯ ทรงพระราชนิรันดร์ ทรงทำปัสตัน และโรงเวกข้อบ ทอดพระเนตรหลอมเหล็กกลึงปืน เลือยเหล็กทำเครื่องกลไฟต่างๆ ทั่วทั้งสนามหลังซึ่งอุ่นติด ๆ กัน”

ประเมินผลการพัฒนาระบบฯ ทำการบันทึกอิเล็กทรอนิกส์ประจำเดือนที่ ๕

ກັ້ນບາດຄວາມສູງ ၄၅.၅ ເບຕີເປັດ ແລະ ບາດຄວາມສູງ ၂၈.၇ ເບຕີເປັດ ກ່າວອງກົງຈົງ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปรินายิก เสด็จทรงเป็นองค์
ประธานในพิธีเททองหล่อพระราชปรัชกาลที่ ๕
ณ ถนนพิชัยราชอุปถัมภ์วัดคุณค่ายลวิหาร

เอกสาร หลักฐานที่ปรากฏนี้ แสดงให้เห็นว่าไม่เพียงแต่กรรมทหารเรือเท่านั้นที่จะได้
ถือกำเนิดหน่วยงานทางช่างและเทคนิคที่ทำให้สยามประทุมมีความพร้อมรบทางทะเลด้วย
การสร้างและซ่อมเรือรบ ตลอดจนการผลิตยุทธ兵器ที่หัดเตี้ยมอารายประเทศได้เอง แต่การ
กำเนิดอยู่เรือหลวงยังก่อให้เกิดการอุตสาหกรรมหนักซึ่งมีเทคโนโลยีอย่างยุโรปในประเทศไทย
สืบเนื่องด้วยอิทธิพลของการเริ่มปฏิวัติอุตสาหกรรมอันเป็นผลจากการกำเนิดเครื่องจักรไอน้ำ
ในช่วง ศ.ศ.๑๘๐๐ (พ.ศ.๒๕๔๗) สืบต่อไปยังการปฏิวัติช่วงที่ ๒ คือ การพัฒนาของเรือโลกไลไฟ
ในราวด ศ.ศ.๑๘๕๐ (พ.ศ.๒๕๗๗) และพัฒนาต่อเนื่องด้วยเทคโนโลยีของเครื่องยนต์สันดาบ
ภายในและเครื่องกำเนิดไฟฟ้าในช่วง ศ.ศ.๑๙๐๐ (พ.ศ.๒๕๔๗) เป็นต้นมา

พื้นที่ห้องโถงดักกองบัญคิการ กรมอุตุกหารเรือ (เดิม)

จากอู่เรือหลวง สู่ กรมอู่ทหารเรือ กิจการงานสร้าง ซ่อม และการทำหน้าที่เป็นหน่วยงานทางเทคนิคของกองทัพเรือเจริญก้าวหน้าไปตามลำดับ และด้วยความสำนึกรักในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีพระวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกล พัฒนาประเทศไทยให้เป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้า รวมทั้งทรงมีพระราชดำริให้กำเนิดอู่เรือหลวง ในโอกาสที่กรมอู่ทหารเรือครบรอบ ๑๐๐ ปี ใน ๙ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๓ กรมอู่ทหารเรือจึงได้มีการจัดสร้างพระบรมราชานุรักษากลที่ ๕ ขนาดเท่าพระองค์จริงเพื่อประดิษฐาน ณ อาคารกองบังคับการ กรมอู่ทหารเรือ ถนนอรุณอมรินทร์ กรุงเทพมหานคร โดยให้การบันหล่อพระบรมราชานุรักษ์เป็นไปอย่างสมบูรณ์ถูกต้องตามหลักการวิพากษ์และมีคุณค่าทางศิลปะ และเป็นระเบียบถูกต้องตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย การสร้างอนุสาวรีย์แห่งชาติและการจำลองพระพุทธรูปสำคัญ พ.ศ.๒๕๔๐ ในครั้งนั้น พลเรือโท อำนวย จันทวนมภูรลักษ์ เจ้ากรมอู่ทหารเรือ จึงมีหนังสือถึงอธิบดีกรมศิลปากร เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กรรมศิลปากรเป็นผู้ดำเนินการบันหล่อ ตลอดจนประมาณการค่าใช้จ่าย การจัดสร้างพระบรมราชานุรักษ์ขนาดเท่าพระองค์จริง ทรงฉลองพระองค์ชุดจอมพลเรือ พร้อมทั้งออกแบบ แท่นฐานและดำเนินการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตในการสร้างพระบรมราชานุรักษ์

ตั้งแต่ครั้งนั้นพระบรมราชูปถัมภ์ ๕ ที่ประดิษฐานใจกลางห้องโถง อาคารกองบังคับการ กรมอู่ทหารเรือ จึงเป็นเสมือนสัญลักษณ์แห่งความภาคภูมิใจร่วมกันของ ชาวอู่ทหารเรือทุกคน ที่ได้สำนึกและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านในฐานะ พระบิดาผู้พระราชทานกำเนิดอู่เรือหลวง หรือ กรมอู่ทหารเรือตลอดมา ซึ่งกรมอู่ทหารเรือ ได้ดำเนินถึงขั้นนำของกรมศิลปากร ที่ว่า สถานที่ที่จะประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ โดยถือหลักเกณฑ์ให้อ่ายู่ ณ บริเวณที่มหานະลักษณะบูชาสักดิจ เป็นที่ส่ง่งาม เชิดชูเกียรติหรือ สอดคล้องกับเหตุการณ์และประวัติที่พระบรมราชานุสาวรีย์ หรือ พระอนุสาวรีย์บุคคลสำคัญนั้น เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อประกาศความสำคัญของพระบรมราชานุสาวรีย์ หรือ อนุสาวรีย์บุคคลสำคัญนั้น ให้ปรากฏยิ่งยืนสืบไปชั่วกาลนาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ใช้สอยของกองทัพเรือบริเวณ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ๔๐ ไร่ ระหว่างคลองวัดระฆัง จตุจักร คลองมอญ รวมพื้นที่ บริเวณพระนิเวศน์เดิม โดยในส่วนอาคารกองบังคับการ กรมอู่ทหารเรือ ได้ปรับเป็นอาคาร กองบังคับการฐานทัพเรือกรุงเทพ โดยมีการจัดการพื้นที่และการปรับผังและโครงสร้าง ทางสถาปัตยกรรมทั้งภายใน ภายนอก ภายนอก ทั้งนี้การออกแบบทางเข้าอาคารได้ปรับให้ทางเข้าอาคาร ทางด้านทิศตะวันออก (ด้านที่ติดกับอาคารคลังไฟฟ้าเดิม) เป็นทางเข้าหลักซึ่งต่อเนื่องกับพื้นที่ ใช้สอยด้านหลังพระนิเวศน์ที่บูรณะขึ้นใหม่ มีผลทำให้บริเวณห้องโถงที่ประดิษฐานพระบรมราชูปถัมภ์ ๕ ณ อาคารกองบังคับการ กรมอู่ทหารเรือ (เดิม) จึงแปรเปลี่ยนเป็นทางเข้าด้านหลัง ซึ่งทำให้ลดต่อระเบียบและขั้นตอนของกรมศิลปากรที่ได้มีประกาศไว้ เพื่อใช้เป็นหลักปฏิบัติ เกี่ยวกับพระบรมราชานุสาวรีย์ทั่วราชอาณาจักรไทยไปโดยปริยาย กรมอู่ทหารเรือพิจารณาแล้ว จึงได้กำหนดให้อัญเชิญพระบรมราชูปถัมภ์ มาประดิษฐาน ณ ห้องประชุม ๑ กองบังคับการ กรมอู่ทหารเรือ ในวันจันทร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ เป็นการชั่วคราว

ทดลองร่วมใจเป็นหนึ่งก่อตั้งทิศต่อ พระผู้ทรงให้กำเนิด

ด้วยฤกษ์เวลาที่เหมาะสมสมควรรับการอัญเชิญพระบรมราชูปถัมภ์ ๕ จากกองบังคับการ กรมอู่ทหารเรือ (เดิม) มากยังอาคารกองบังคับการ กรมอู่ทหารเรือ ณ ท่าเรือจุกเสม็ด อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีค่อนข้างจำกัด การระดมสรรพกำลังที่พร้อมด้วยทักษะความชำนาญของ “ช่างกรมอู่ทหารเรือ” จึงได้ถูกทดลองร่วมเป็นหนึ่งเดียวให้บรรลุภารกิจได้อย่างสมพระเกียรติ และแม้ว่ามีปัญหาอุปสรรคที่นอกเหนือความคาดหมายเกิดขึ้น ด้วยแรงงานตัญญานำนักในพระมหากรุณาธิคุณต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในการเคลื่อนย้ายพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้งนี้ในหัวใจของกำลังพลกรมอู่ทหารเรือ ทุกนายล้วนเป็นพลังให้สามารถหาทางแก้ไขและผ่านพ้นอุปสรรคข้อขัดข้องทุกประการ ไปได้อย่างภาคภูมิ

พระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ณ กองบังคับการ กรมถือกำเนิดเรือ (เกี๊ยบ)

พระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวบรมดิษฐาน ณ กองบังคับการ กรมอุทกการเรือ

เริ่มต้นจากการสำรวจของอู่ทหารเรืออนบุรี กรมอู่ทหารเรือ พ布ว่า ฐานแท่นที่ประดิษฐานมีความประจำของโครงสร้างหากทำการยกย้ายพระบรรมรูปฯ จึงต้องดำเนินการจัดทำฐานแท่นที่มีความแข็งแรงขึ้นใหม่เพื่อยกพระบรรมรูปฯ ขึ้นประดิษฐานซึ่คราวระหว่างรอการอัญเชิญต่อมาเมื่อช่วงเชือกรอกทำการทดลองหะเบสพระบรรมรูปฯ ขึ้น จึงได้ทราบว่ามีน้ำหนักองค์ถึง๗๓ กิโลกรัม ซึ่งมีน้ำหนักมากกว่าเท่าตัว จากประสบการณ์ที่ผ่านมาในการกิจอัญเชิญพระบรรมรูปฯ รัชกาลที่ ๕ ประดิษฐานยังปราสาทพระเทพบิดร เมื่อ ๖ เมษายน ๒๔๖๒ ที่มีน้ำหนักรวมเพียง๑๕๖ กิโลกรัม จึงทำการออกแบบแท่นฐานสำหรับชั้กลาก (Pallet) ทำด้วยเหล็กที่มั่นคงแข็งแรงและสามารถรองรับน้ำหนักกว่า ๓๐๐ กิโลกรัม เพื่อให้สามารถอัญเชิญพระบรรมรูปฯ ได้อย่างราบรื่นครั้นเมื่อถึงพื้นที่กองบังคับการ กรมอู่ทหารเรือ ท่าเรือจุกสม์ด อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จึงต้องมอบหมายให้อู่ราชนาวีมหิดลอดุลยเดช รับช่วงต่อในการสร้างแท่นประดิษฐานและจัดเตรียมประดับตกแต่งสถานที่สำหรับประดิษฐานเป็นการชั่วคราว และรอการพิจารณาสถานที่อันเหมาะสมที่จะประดิษฐานเป็นการถาวรต่อไป

ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๗ การปฏิบัติการอัญเชิญพระบรรพชาติฯ ที่ ๕ จังลำเรือจลลุ่ง ด้วยความร่วมแรงร่วมใจของกำลังพลกรมอู่ทหารเรือทุกฝ่าย และประดิษฐานอย่างเรียบร้อย สมพระเกียรติ ณ ห้องประชุม ๑ กองบังคับการ กรมอู่ทหารเรือ ท่าเรือจุกเสมีด อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

จากพระราชสัชโนและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงให้ความสำคัญแก่การพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่แข็งแกร่ง ตลอดจนการดำเนินการตามภารกิจที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนาเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนผ่านสู่ประเทศไทยในยุคใหม่ ภายใต้การนำของพระบรมราชโภธิรัตน์ ที่มีความตั้งใจในการนำพาประเทศไทยไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองในทุกด้าน ไม่ว่าจะด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ศึกษาศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ ฯลฯ ที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนาเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนผ่านสู่ประเทศไทยในยุคใหม่ ภายใต้การนำของพระบรมราชโภธิรัตน์ ที่มีความตั้งใจในการนำพาประเทศไทยไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองในทุกด้าน ไม่ว่าจะด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ศึกษาศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

พระบรมราชูปัลตรักษากลที่ ๕ จะประดิษฐ์ฐานไว้ให้เราทั้งหลายได้สักการะบูชาด้วยสำนึกรักในพระมหากรุณาธิคุณ พร้อมทั้งเห็นยิ่งนำขุมพลังแห่งปัญญาอีกทั้งปณิธานที่มุ่งมั่นที่จะนำพา กองทัพเรือและประเทศไทยก้าวเข้าสู่กลไกการขับเคลื่อนสมานฉันท์ภาพด้วยอุตสาหกรรมและ นวัตกรรมทางเรือ อย่างมีนัยสำคัญในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

การสร้างพระบรมราชูปถัมภ์ เก้าอี้ในรัชกาลที่ ๕ ใน ๑๒๐ ปี แห่งการสถาปนา อู่เรือหลวง สู่ กรมอู่ทหารเรือ (บทที่ ๓ จารึกไว้ในความทรงจำ) , คณะกรรมการฝ่ายจัดทำหนังสือที่ระลึกครบรอบ ๑๒๐ ปี กรมอู่ทหารเรือ , ๒๕๕๗, ๙.๗/๖ – ๗/๙

ไกรฤกษ์ นานา, ผู้ริ่ng ทำนายอนาคตสยามและอาเซีย ที่บันทึกไว้ตั้งแต่รัชกาลที่ ๕, ศิลปวัฒนธรรม ฉบับ มีนาคม ๒๕๕๘, เผยแพร่เมื่อ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓, ค้นเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จาก พฤศจิกายน ๒๕๖๓ จาก

https://www.silpa-mag.com/history/article_44858

GENonline CO, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๕ ในยุคล่าอาณา尼คม, เผยแพร่เมื่อ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๒, ค้นเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓, จาก

<https://www.youtube.com/watch?v=1YM6lRKfbNI&t=25s>

Port Construction and Rehabilitation, United States. Department of the Army, 12 December 1990, Retrieved January 4, 2013, from https://armypubs.army.mil/epubs/DR_pubs/DR_a/pdf/web/ARN19188_tm3_34x73_FINAL.pdf

การปฏิริริยาต่อสหภาพ, วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, แก้ไขล่าสุดเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2563 เวลา 20:48 น., ค้นวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓, ค้นเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%8F%E0%B8%B4%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%AD%E0%B8%B8%E0%B8%95%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1>

ทบทวน “นโยบายของประเทศไทย” ที่จะยกกระดับเศรษฐกิจ ลดความขัดแย้ง เชื่อมไทยเข้ากับโลก, Apichartology เผยแพร่เมื่อ ๔ เมษายน ๒๕๖๒, ค้นวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓, ค้นเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓, จาก <https://www.salika.co/2019/04/04/policies-to-drive-thai-economy/>

ยุทธศาสตร์สมุททางน้ำของไทย, ดร.อนันต์ โสรัตน์ รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, ในปาฐกถาวิทยาลัยการทัพเรือ, วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕, ณ วิทยาลัยการทัพเรือ จังหวัดนครปฐม, ค้นวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓, ค้นเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓, จาก สมุททางน้ำ (sea power)- Tanit Sorat V-serve group www.tanitsorat.com

กานพเจ้ากรรมอุทกหารเรือกานที่ ๑ : บองบังคุณล้ำค่าในปีที่ ๑๗๙ บองการสกานา คุณค่าที่อยู่เหนือข้อจำกัดของ เวลา และ สกานที่

นาวาโทไหญะ รศนา สมพงษ์
นายช่าง แผนกแผนงาน กองแผนและประมาณการช่าง อุทกหารเรือธนบุรี กรมอุทกหารเรือ
๑๙ พู้ช่วยกันทำรักษ์พิธีภัณฑ์อุทกษา ห้องเครื่องพะเกียรติ ๘๔ พรรษา

ในสมัยที่เรายังเล็ก อ่านหนังสือไม่ได้ กระทั้งยังพูดเป็นประโยคไม่ได้นั้น การเรียนรู้แรกที่ทำให้เราเข้าใจ ความหมายของคำต่างๆ ก่อนความสามารถสะกดตัวอักษร คือ การเขื่อมโยงคำที่พ่อแม่เพียรสอนคำนั้น กับ ภาพ ไม่ว่าภาพที่เห็นนั้นจะเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว สิ่งพิมพ์ภาพเขียน หรือ ภาพถ่าย

มากกว่าการเรียนรู้เรื่อง คำ ในเวลาต่อมา เรื่องราวของครอบครัวก่อนที่จะมาเป็นตัวเราในวันนี้ มักจะถูกเขื่อมโยงด้วยคำบอกเล่า แต่สิ่งที่จะทำให้คำบอกเล่าแห่งนี้มีชีวิตราวกับเป็นภาพนิทรรศการเรื่องที่ชวนติดตาม และเป็นจินตภาพให้จดจำ จินตนาการร้อยเรียงเรื่องราวของวงศ์ตระกูลฝั่งไว้ในความทรงจำ ตลอดจนความประทับใจที่สามารถเล่าต่อให้ลูกหลานได้ไม่รู้เบื่อ มักจะเป็นภาพเหตุการณ์สำคัญ ของครอบครัว ค่อยๆ ย้อนกลับไป เช่น รูปตัวเราเมื่อแรกเกิด รูปวันแต่งงานของพ่อแม่ รูปพ่อแม่ตอนเป็นเด็ก รูปปู่ย่าตายาย รูปท่านทั้งหลายตอนที่ยังหนุ่มสาวหรือ ใกล้ไปถึงรูปคุณพ่อ

มนุษย์ทุกคนล้วนมีรากเหง้า ที่มา อาจมีทั้งความคล้าย ความต่าง แต่สิ่งที่เหมือนกันคือ ยิ่งเวลาไปชีวิตผ่านไปนานเท่าไหร่ เรื่องราวที่บอกเล่า “ความเป็นเรา” ซึ่งมากมายซึ่นเท่านั้น และในอีกนัยหนึ่ง “ความเป็นเรา” เป็นสิ่งสะท้อน “คุณค่าแห่งเรา” อย่างมิอาจแยกออกได้

...ภาพ บางภาพในเวลาต่อมาเมื่อเราโตขึ้น จึงอาจรวมความหมายไว้มากกว่า ๑ คำ

พันเพื่องเล็กๆ ที่หมุนขับเคลื่อนให้เครื่องจักรทำงานได้ต่อเนื่องและราบรื่นนั้นล้วนมีความสำคัญ เฉกเช่นบุคลากรทุกระดับในองค์การ ที่ต่างใช้เวลากว่า ๒,๐๐๐ ชั่วโมงต่อปี หรือใช้เวลา ๑ ใน ๔ ของช่วงชีวิตการรับราชการ ที่เราต้องอยู่ร่วมกันในหน่วยงาน มีปฏิสัมพันธ์ และปฏิบัติงานร่วมกันให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสำหรับหลายคนที่อาจใช้เวลามากกว่าช่วง ๑ ใน ๔ นั้น คิดถึงเรื่องของงานโดยมิอาจแยกขาดจากชีวิตทั่วไปได้อย่างชัดเจน จึงสามารถกล่าวได้ว่า ที่ทำงาน หน่วยงาน เพื่อนร่วมงานจึงมีความสำคัญต่อชีวิต เสมือนเป็น “บ้านและครอบครัว” ของเราด้วยเช่นกัน

จากที่มาอันหลักหลายเมื่อก้าวเข้าสู่ “ครอบครัวการทำงาน” สิ่งสำคัญอีกสิ่งที่สามารถยึดโยงบุคลากร หรือพันเพื่องเล็กๆ ขององค์กรให้สอดประสานกันได้อย่างลึกซึ้งและเป็นพลังแท้จริงที่ขับเคลื่อนจากภายในของแต่ละบุคคลสู่มวลรวม เป็นสิ่งที่ไม่อาจเห็นได้ชัดเจนเท่ากับโครงสร้างทั้งด้านองค์คัตถุหรือโครงสร้างทางการบริหาร แต่กลับเป็นสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยบรรยากาศ แวดล้อมที่แทรกซึมเป็นหนึ่งในเนื้อเดียวกับตัวตนของเราและหล่อหลอมเราตลอดทุกวัน คือ วัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture) ที่ค่อยผลักดันแนวคิดและทิศทางให้กับองค์กรโดยผ่านทางกลไกของบุคลากรที่ได้ซึมซับรับวัฒนธรรมนั้น วัฒนธรรมองค์กรยังมีความเกี่ยวพันลึกซึ้งกับความจริงราก柢 ความผูกพันต่องค์กร อีกทั้งยังสืบสานและต่อยอดไปยังรุ่นสู่รุ่น จากหัวใจสำคัญของวัฒนธรรมองค์กร คือ คุณค่าองค์กร (Core Value) ที่เกิดจากการสั่งสมบ่มเพาะคำสั่งสอน คำแนะนำ อันเกี่ยวข้องกับหลักการทฤษฎี รวมไปถึงสภาพแวดล้อมในดีตหรือบทเรียนทางประวัติศาสตร์ การทดลองและการปฏิบัติ ที่ประกอบไปด้วยความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ พัฒนาเป็นหลักนิยม (Doctrine) ซึ่งเป็นสิ่งที่เราเชื่อและยอมรับ อันถือเป็นแก่นవิธีคิด อย่างไรก็ต้องคุ้มครองปกป้องไว้ด้วยหน่วยย่อยลงมาตามลำดับชั้น จนถึงหน่วยย่อยสุดท้ายคือตัวบุคลากร การสร้างค่านิยมร่วม (Share Values) ให้กับทุกหน่วยย่อยจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะสนับสนุนภาพของวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิด การตัดสินใจ การปฏิบัติของบุคลากรที่มีผลต่อการบริหาร พัฒนา หรือเปลี่ยนแปลงองค์กร นอกเหนือไปจากภาระเบียบบัญชีดีดีอีกปฏิบัติโดยทั่วไป

ไม่ต่างจากครอบครัว

ในสภาพแวดล้อมทางสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามพลวัตน์ของความรู้ และเทคโนโลยี ในทุกมิติของชีวิตที่จะเกิดขึ้นในอนาคต “ราชแก้ว” ของครอบครัวจะช่วยให้เรา ยืนหยัดอยู่ได้และพร้อมเผชิญกับ การเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีทิศทาง วัฒนธรรมองค์กรคือ ราชแก้ว คือความมั่นคงแห่งตัวตนที่เป็นแก่นสำคัญให้เราพร้อมเสมอ กับการเปลี่ยนแปลงและ ความท้าทายใหม่

ส่วนหนึ่งของการสร้างและส่งต่อวัฒนธรรมองค์กร เกิดจากการรับรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ ความเป็นมา เมื่อเกิดความเข้าใจว่าองค์กรเกิดขึ้นด้วยอุดมการณ์ความตั้งใจแบบใด ความมุ่งมั่น ภาคเพียรของบรรพบุรุษก่อนที่จะมีวันนี้ต้องผ่านอะไรมาบ้าง ประวัติศาสตร์จึงไม่ใช่สิ่งที่บันทึก หรือจากรักกิจไว้เท่านั้น แต่เป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้เราสามารถเข้าใจปัจจุบันและมองเห็น จุดร่วมและตระหนักในความสำคัญของตนเอง ในแนวทางการทำงานได้อย่างเจ้มชัด ผลักดัน ให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในทุกระดับขององค์กร อันเป็นราชภูมิ ที่ดีของการสร้างสรรค์อนาคตอย่างมีเป้าหมาย

กรมอู่ทหารเรือ เป็นหน่วยงานทางเทคนิคของกองทัพเรือ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการซ่อม สร้าง ดัดแปลง ทดสอบ วิจัยและพัฒนา เกี่ยวกับเรือ อากาศยาน ยานรบ และอุปกรณ์การซ่อม ที่เกี่ยวข้อง การส่งกำลังพัสดุสายช่าง ตลอดจนให้การฝึกและศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องตามหลักฐาน ปรากฏหมุดหมายแห่งการสถาปนากรมอู่ทหารเรือ เดิมคือ “อู่เรือไทรัตน์” ที่ตั้งอยู่บนเนื้อที่ ราช ๔๐ ไร่ ทางทิศใต้ของวัดระฆังโพสต์ารามวรมหาวิหาร ต่อเนื่องกับเขตพระราชวังเดิมของ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ เมื่อครั้งยังเป็นสมเด็จเจ้าพระยา มหากษัตริย์ศึก เป็นอู่เรือที่ทำหน้าที่สร้าง ซ่อมเรือมาตั้งแต่ประเทศสยามมีกำลังรบทางเรือ อย่างเป็นทางการในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ครั้นกาลต่อมา ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลเจ้าเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เมื่อมีเรือกลไฟขนาดใหญ่ ใช้ในราชการจำนวนมากขึ้น จึงโปรดฯ ให้สร้างเป็นอู่ไม้ขนาดใหญ่ เสด็จพระราชดำเนินประกอบ พิธีเปิด “อู่เรือหลวง” เมื่อวันที่ ๙ มกราคม พ.ศ.๒๔๗๗

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจาก “อู่เรือหลวง” สู่ “กรมอู่ทหารเรือ” ได้มีพัฒนาการ ทั้งด้านองค์วัตถุ องค์ความรู้ องค์บุคคล ในทุกมิติที่ทำให้เรือพร้อม ตลอดจนการสนับสนุนทาง ด้านเทคนิคสนองต่อยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางทะเลของกองทัพเรือมาอย่างต่อเนื่อง

ໃນ ພ.ສ.២៥៦៣ ປີທີ່ ១៣០ ຂອງກຣມອ່າທທາຣເຮືອ ນັບເປັນຫ້ວງເວລາຂອງກາຣເປົ່າຍນແປລັງຕາມ ຍຸທອຄາສຕົວ ກຣມອ່າທທາຣເຮືອໄດ້ຢ້າຍກອງບັນດັບກາຈາກທີ່ຕັ້ງເດີມຂອງອ່າເຮືອລວງ ມາຍັງພື້ນທີ່ຈຳເກອ ສັດທິບໍ່ ຈັງວັດຊະບູຮີ ອຍ່າງສມບູຮົນໝາຍໄດ້ກາຣບັນດັບບັນຫາຂອງ ພລເຮືອໂທ ວຽວັນໜໍ ສຸຂໜ້າຍ ເຈົກມ ອ່າທທາຣເຮືອ ລຳດັບທີ່ ៥ຕ

ກາຮ່າຍໜ້າຍໜ້າວຂອງຈາກບັນ ຄຸນອາຄີ້ຍ ມັກທຳໃຫ້ເຮົາໄດ້ພົບລົ່ງທີ່ຂາດທາຍ

ກາຮ່າຍທີ່ຕັ້ງກອງບັນດັບກາຈາກ ກຣມອ່າທທາຣເຮືອ ທຳໃຫ້ເຮົາຕ້ອງປັບປຸງກາພອດີຕີເຈົກມອ່າທທາຣເຮືອ ຂັ້ນເປັນສັນລັກຂົນທີ່ບອກເລ່າເຮືອງຮາວຄວາມກາຄຸມໃຈໃນຫ້ວງເວລາຕ່າງໆ ຂອງ “ອ່າເຮືອລວງ” ທີ່ໄວ້ “ກຣມອ່າທທາຣເຮືອ” ທີ່ປະດັບເຮືອງຮາຍອູ່ກາຍໃນ “ຫ້ອງຊຸມພຣເຂຕອດມຄັກດີ” ກອງບັນດັບກາຈາກ ກຣມອ່າທທາຣເຮືອ ດັ ດັນນອຮຸນອມຣິນທີ່ ແຂວງຄີຣາຊ ເຂດບາງກອນນ້ອຍ ກຽງເທັມເຫານຄຣ ໄປຍັງທີ່ຕັ້ງໃໝ່ ທຳໃຫ້ເຮົາພວບວ່າ ສິ່ງທີ່ຂາດທາຍມາເປັນຮະຍະເວລານານກວ່າ ១៣០ ປີ ຄື່ອ ກາພຂອງ ພັນເອກ ພຣະອຣສຸມ ພລາກິບາລ (ທັດ) ຜູ້ດຳກຳດຳແນ່ງຈາກມອ່າທທາຣເຮືອ ລຳດັບທີ່ ១ ທີ່ປຣາກກູ້ອູ່ເພີ່ງນາມ

ດ້ວຍຄວາມໃສ່ໃຈ ແລະ ໄທຄວາມສຳຄັນກັບເກີຍຕີກຸມຂອງກຣມອ່າທທາຣເຮືອ ຄົນຜູ້ບັນດັບບັນຫາ ມອ່າທທາຣເຮືອ ຈຶ່ງໄດ້ຫຸ້ກັນ ແລະ ມີສິ່ງກາທີ່ປະໜຸມທັນໄວ້ຂຶ້ນຕຽມກຣມອ່າທທາຣເຮືອ ຄົ້ນທີ່ ៤/២៥៦៣ ເນື້ອ ១៣ ສິງຫາຄມ ២៥៦៣ “ໃຫ້ກອງຈັດກາຈາກ ກຣມອ່າທທາຣເຮືອ ດຳເນີນກາຮັບຄັນກາພຄ່າຍຂອງ ເຈົກມອ່າທທາຣເຮືອ ລຳດັບທີ່ ១ ເພື່ອນໍາມາຕິດຕັ້ງ ໃນຫ້ອງປະຊຸມ ១ ກອງບັນດັບກາຈາກ ກຣມອ່າທທາຣເຮືອ ທ່າເຮືອຈຸກສເມັດ ສັດທິບໍ່ ຂລບູຮີ ໃຫ້ເຮືອບຮ້ອຍ”

ກາຮົາມເຕັມເຕັມ “ຮາກແກ້ວກຣມອ່າທທາຣເຮືອ” ຕ້າງຕາມທາກາພທີ່ທ້າຍໄປໜ່ອງ “ປິຊົມບຣັພບູຮູ່ຮ່າງ ອ່າເຮືອລວງ : ພັນເອກ ພຣະອຣສຸມພລາກິບາລ (ທັດ)” ສົ່ງເຮີມຕັ້ນຫຸ້ນ

ທີ່ມານຸກອົງຈັດກາຈາກ ໄດ້ຮວບຮ່ວມຂ້ອມມຸລເສີງປະຈັກໜີຂອງຮ່ວງຮອຍທາງປະວັດຕິສາສຕ່ຣ໌ຂອງກຣມ ອ່າທທາຣເຮືອ ເຮັມຕັ້ນຈາກ ໜັ້ນສື່ອ ១០០ ປີ ກຣມອ່າທທາຣເຮືອ ທີ່ຮຸບໄວ້ວ່າ “ກ່ອນເປີດອ່າເຮືອລວງໃນປີ ພ.ສ.២៥៤៣ ກິຈການຝ່າຍອ່າເຮືອເຮີຍກ່າວກຣມອ່າເຮືອມື້ນາຍພັນເອກພຣະອຣສຸມພລາກິບາລ(ທັດ) ເປັນຜູ້ບັນດັບ ບັນຫາຝ່າຍອ່າເຮືອ ໃນຮະຍະນີ້ ຊຸນພຣມຮັກເຈາ (ກຣ ແກສກຸລ) ໄດ້ມາຂ່າຍດູແລກຮ່າງອູ້ໃໝ່ແລະຕ່ອມາ ກີໄດ້ມາທຳກັນທີ່ແທນພຣະອຣສຸມພລາກິບາລ ຜົ່ງຍ້າຍໄປປະຈຳກາມກລາງ ກຣມທາຣເຮືອ ໃນດຳແນ່ງ “ນາຍເວຣໄໝ່ທ່າທາຣເຮືອ” ປະກອບກັບຕັ້ນແບບກາຈາກທາກາພທີ່ທ້າຍໄປຂອງຄຸນຄູງ ພລເຮືອຕີ ກຣີທາ ພຣຣະນະແພທຍ ທີ່ໄດ້ເຂີຍນໍຮ່ອງໄວ້ໃນນິຕິສາຣນາວິກສາສຕ່ຣ ຈົບປັບ ເດືອນ ມກຣາຄມ ២៥៤៨ ເຮືອງ “ນາວາເອກ ວິລເລື່ອມ ເກຣລ ເຈົກມອ່າທທາຣເຮືອ ຄົນທີ່ ៣” ແລະ ຈົບປັບ ເດືອນ ມກຣາຄມ ២៥៤៩ ເຮືອງ “ນາວາໂທ ອືວິນເຊີ ເຈົກມອ່າທທາຣເຮືອ ຄົນທີ່ ៤” ມາເປັນແນວທາງໃນກາຈາກທາກາພຂອງ ພັນເອກ ພຣະອຣສຸມພລາກິບາລ (ທັດ)

ประวัติศาสตร์ยังคงมีชีวิตอยู่เสมอ ตราบใดที่การสืบคันข้อมูล หลักฐานทางประวัติศาสตร์ นำมาสู่การร่วงแพของเรือราวดินดีให้ค่อยๆ แฉมชัด นับเป็นความโชคดีที่กองจัดการฯ เป็นหน่วยงานที่เขียวชาญและเพียบพร้อมไปด้วยบุคลากรที่มีความสามารถด้านข้อมูลสารสนเทศ ความตระหนักรู้ในการใช้ข้อมูลนี้ได้เปรียบของข้อมูลจำนวนมหาศาล จากจีชอร์ชชันเล็กๆ นำมาสืบค้นจากคำสำคัญ “พระอรสุมพลาภินาล (ทัด)” ได้พบว่าท่านเจ้ากรมอู่ทหารเรือ ลำดับที่ ๑ มีผลงานการประพันธ์ โคลงเฉลิมพระเกียรติยศพระเจ้าเอกทัศ พระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์ ในกลอนจารึกแต่งประทีปทีบางปะอิน และชิรญาณสุภาษิต ต่อเนื่องด้วยข้อมูลสำคัญคือประวัติ และเส้นทางการรับราชการ จากเว็บไซต์ “นามานุกรมวรรณคดีไทย” และได้ทราบว่าตระกูลของท่านได้รับพระราชทานนามสกุล “ทัศนารามษ” จากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ จากเว็บไซต์ “พระราชวังพญาไท” และจากชื่อสกุลนี้ นำไปสู่การได้สัมผัสเรื่องราวแห่งตัวตนของท่านเจ้ากรมอู่ทหารเรือ ลำดับที่ ๑ ที่มีมากกว่าข้อมูลเกี่ยวกับ ยศ บรรดาศักดิ์ ราชทิโนนาม และตำแหน่งในกองทัพเรือ

จากคำสำคัญ “ทัศนารามษ” เชื่อมโยงไปสู่ Facebook และเว็บไซต์ของ โรงเรียนสายไหม (ทัศนารามย์อนุสรณ์) ทำให้มีกองจัดการฯ ทราบว่า นางสาวเอกพระสุนทรานุกิจปรีชา (ทัด ทัศนารามย์) (ซึ่งเป็นนามสอดคล้องถูกต้องตามหลักฐานอื่นเกี่ยวกับยศและตำแหน่งของท่านเจ้ากรมอู่ทหารเรือ ลำดับที่ ๑) และนางสุนทรานุกิจปรีชา (สาย ทัศนารามย์) เป็นผู้ก่อตั้งโรงเรียนสายไหม เพื่อเป็นอนุสรณ์ นางสาวลังวาลย์ ทัศนารามย์ (บุตรี) ได้สร้างรูปหล่อของท่านทั้งสองคน และกรุงเทพมหานครได้อุ่นผูกให้สำนึก ตั้งไว้ ณ โรงเรียนสายไหม และจากการติดต่อไปยังโรงเรียนสายไหม (ทัศนารามย์อนุสรณ์) ทำให้ได้พบกับคุณกฤษณา ทัศนารามย์ (หลานสาว) และคุณอภินันท์ ทัศนารามย์ (หลานปู่) ของนางสาวเอกพระสุนทรานุกิจปรีชา (ทัด) (ตำแหน่งสูงสุดในชีวิตรัชการของท่านเจ้ากรมอู่ทหารเรือ ลำดับที่ ๑)

การสันนากษบันฯ

การสัมภาษณ์ภายใต้

“เดิมไม่ทราบเลยว่าคุณปู่ท่านเป็นเจ้ากรรมอู่ทหารเรือคนแรก ทราบแต่เพียงบรรดาศักดิ์และชื่อท่านเรือ แต่ที่รู้แน่และเป็นที่ภูมิใจของเรา คือ ท่านเป็นราษฎร์องครักษ์ของรัชกาลที่ ๕ และได้ตีตามเส้นดินประจำลิบ...

...แล้วก็ทางด้านการต่อเรือการท่าเรือ ผู้ว่าเป็นความภูมิใจอย่างยิ่ง เพราะเมื่อวันนี้คุณปู่ท่านได้เคยเป็นเจ้ากรรมคนแรก ท่านคงได้รับราชฐานอะไรมาก ๆ เพื่อพัฒนาในเรื่องการล่าสัตว์เรือ การซ้อมเรือออกไร่ต่าง ๆ เหล่านี้ ก็เป็นความภูมิใจอย่างหนึ่ง ภูมิใจอย่างยิ่งตัวเอง”

ความปลื้มปิติในน้ำเสียงจากคำบอกเล่าของคุณอภินันท์ ทัสนารमย์ หวานปูของนางสาวเอก พระสุนทรานุกิจปรีชา (ทัด) หรือ พันเอก พระอรรสมพลาภิบาล (ทัด) เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเป็น เจ้ากรมอู่ทหารเรือ ลำดับที่ ๑ ยังคงไม่จากหายไป

จากการที่ทีมงานกองจัดการฯ ได้สืบค้นและเชื่อมโยงข้อมูล จนสามารถนัดหมายเข้าพบทายาทถึง ๒ รุ่น คือ คุณอภินันท์ ทัสนารमย์ (หลานปู่) และคุณกฤษฎา ทัสนารมย์ (หลานสาว) เพื่อขอสัมภาษณ์รวมข้อมูลเพิ่มเติมและขอความอนุเคราะห์ภาพถ่ายของเจ้ากรมอู่ทหารเรือสำดับที่ ๑ ตามที่ได้รับมอบหมาย ในวันอังคารที่ ๙ ก.ย.๖๗ เวลา ๑๐๐๐ ณ โรงแรมสกายไลท์ (ทัศนารมย์อนุสรณ์)

โดยทางทายาท คุณอภินันท์ ทัศนารमย์ (หลานปู่) ได้ให้อ้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ จากเรื่องเล่าของครอบครัวและความทรงจำของท่าน ไว้ว่า

“คุณปู่ทัด หรือ นาวาเอก พระสุนทรานุกิจปรีชา เป็นบุตรของพระอรสุมพลาภิบาล (รีน) เดิมบ้านอยู่แคว้นวัดเครื่องวัดยวารวิหาร สมัยหนุ่มฉกรรจ์นั้นชอบว่ายน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาว่ายน้ำเก่ง คล่องแคล่ว และ ได้รับราชการเป็นททหาร ต่อมาสมรสกับคุณยาย (นามสกุลเดิม นครานนท์) จึงย้ายไปอยู่แคว้นนพราชอาทิราช”

แม้เมื่อคุณอภินันท์เกิด คุณปูทัดจะลิ้นแล้ว แต่เรื่องราวก็ยังคงคุณปูท์ได้รับฟังจากคุณพ่อเฉลิม ทัศนารามย์ (บุตรชายคนรอง) อาหาญ สังวาลย์ ทัศนารามย์ (บุตรสาวคนสุดท้อง) ตลอดจนข้าวของสิ่งต่างๆ ของคุณปูที่คุณอภินันท์ได้พับเห็น สัมผัสด้วยตนเอง ณ บ้านคนพระอาทิตย์ตลอดจนประสบการณ์วัยเด็กที่ได้พับเห็นคุณเคยกับเหล่าทหารเรือ ยังคงประทับอยู่ในความทรงจำโดยเฉพาะความภาคภูมิใจที่คุณปูเป็นนายทหารเรือ มียศถึง นาวาเอก อีกทั้งเคยตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เมื่อครั้งเสด็จประพาสยูโรป ยิ่งทำให้รู้สึกรักโครงการคุณปูทัดเป็นอย่างมาก

ก้ายบ้านรีมแปบันเจ้าพระยา ในสมัยก่อน

พระบาทสมเด็จ
พระดุจฉาภค่าฯ ทรงยังหัว อธิการที่ ๕
เมื่อครั้งเสด็จประพาสยโรบ

ตามเต็จธรรม ประพาสยโรบ ๒๔๔๐

“บ้านที่ถนนพระอาทิตย์เป็นเรือนไม้สัก ใหญ่มาก ใต้ถุนสูง ที่ได้ถูกน้ำเป็นที่เก็บเรือชั่งดูแล้ว น่าจะเป็นเรือประจำตำแหน่งของคุณปู่ เพราะลำใหญ่พานสมควร มีเก้าเรือ และมีฝีแจวถึง ๔ คน ต้านหน้า ๒ ต้านหลัง ๒ เมื่อขึ้นจากท่าพระอาทิตย์จะมีรถลากรีอเข้าไปเก็บในบ้าน ประตูบ้านใหญ่มากเรือเข้าได้”

“เรือนใหญ่ที่เราเรียกวันว่า เรือนหอ มีหน้ามุขอกมา ตรงส่วนนี้ก็เป็นห้องใหญ่มาก เราเรียกวันว่า ห้องพัสดุ เก็บของมากมาย มีข้าวของที่คุณปู่ซื้อมาจากยุโรปเมื่อครั้งตามเต็จ ในหลวง รัชกาลที่ ๕ ประพาสยโรบเมื่อ พ.ศ.๒๔๔๐ เท่าที่เคยเห็นของต่างๆ นี้สวยงามแปลกตา ไปหาดูที่ไหนก็ไม่มีเหมือน เป็นต้นว่า กระจาบงานใหญ่ สูงจากพื้นเกือบจระดับเดดา สวยงาม และมีกระจาบงานเล็กคล้ายเป็นชุดเข้ากัน มีนาฬิกา ชุดรับแขก ชุดเครื่องเรือน ของใช้ต่างๆ ไม่ว่า ขามายังไงก็สามารถใส่ได้ สมัยก่อนขนาดทางเรือ คุณปู่เป็นคนซื้อ คุณย่าเป็นคนจัด สวยงามครับ แล้วบ้านเรานี่ยังมีหน้ามุขสำหรับรับแขก นิมนต์พระมาสวด เลี้ยงพระ เราจะมีงานประจำปี อยู่เสมอคือ งานสารทไทย นอกจากนี้เมื่อชาวบ้านแಡนั่นจะมีพิธีแต่งงาน พิธีบวช พิธีอะไร เรา ก็จะให้มาราทำพิธีที่บ้านเราได้ ไม่เคยคิดค่าใช้จ่ายอะไร ชาวบ้านก็เลยรักคุณปู่คุณย่ามากครับ”

“ที่นี่ต้องคุณปูตามเด็จฯ ไปยุโรป คุณปู่ได้ทำแหนวนเป็นสัญลักษณ์ของคุณปู่ไม่เหมือนใคร แกะสลักที่อังกฤษนะครับ หัวแหนวนเป็นตัวอักษรคำว่า “ทัด” มีสัญลักษณ์ปีมะเส็งอยู่ด้านบน ตัวแหนวนนี้เป็นทอง แข็ง สวยงามครับ วงไม่ใหญ่ สมัยก่อนนี้ หนังสือราชการที่ออกจากหัวหน้าหน่วย จะต้องมี สัญลักษณ์ของหัวหน้าส่วนราชการคนนั้นจะหยุดครั้งลงบนหนังสือ พอຈวนจะแห้ง ก็จะ เอาหัวแหนวนนี้ กดประทับลงบนครั้ง คุณปู่ใช้สัญลักษณ์บนแหนวนนี้เป็นตราประทับ”

“แหนวนนี้ตกทอดกันมาเรื่อยและเป็นคนสุดท้ายที่ได้มา แต่เสียดายที่มีเหตุให้แหนวน ได้หายไป ผอมลิ้งทำใหม่ซ่างคนไทยก็ทำได้ไม่เหมือน”

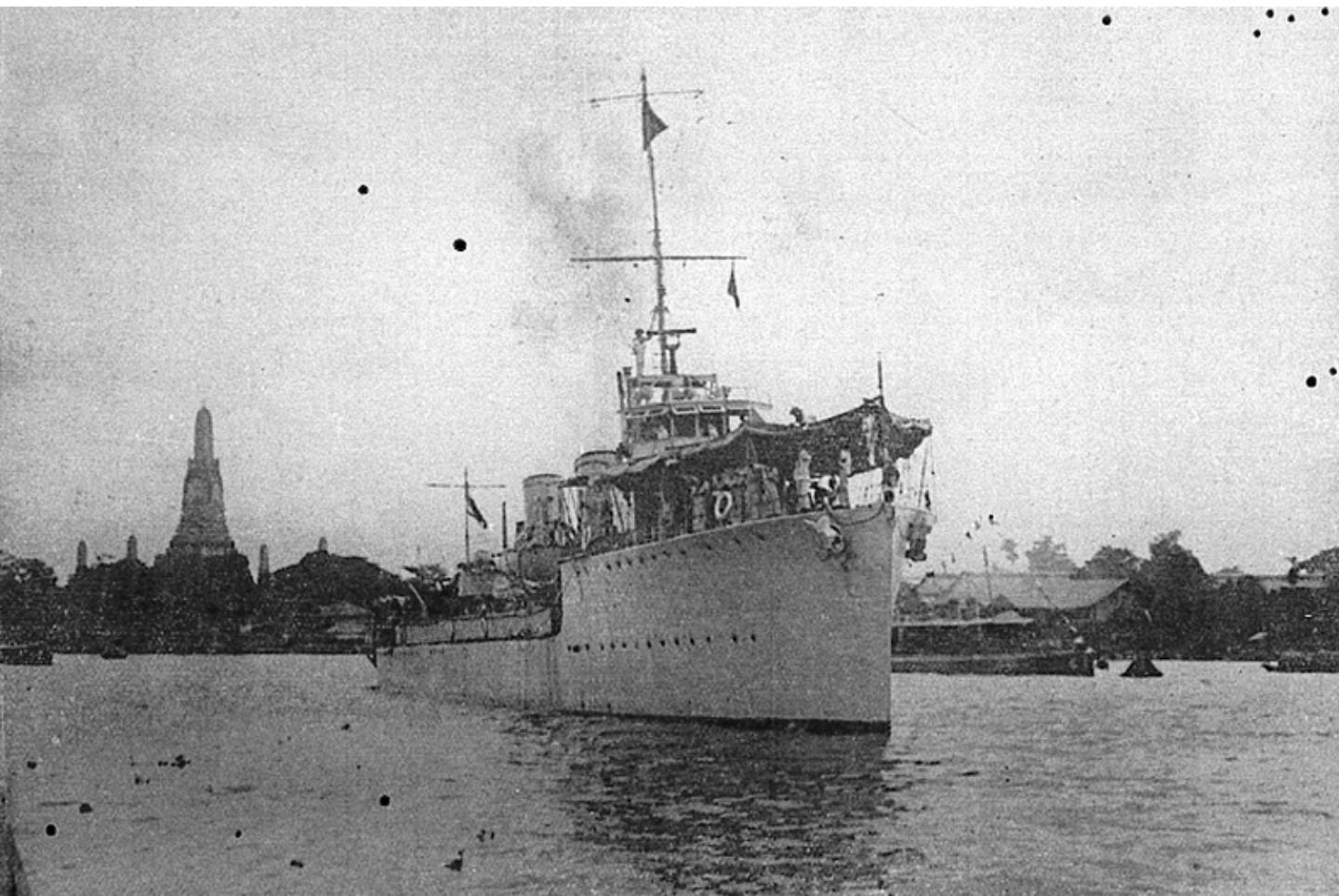
สายเลือดทหารเรือ

และเรื่องราวต่างๆ ในความทรงจำ ยังพาให้เราได้จินตนาการเห็นภาพชีวิตของบรรพบุรุษ ทหารเรือ เมื่อกว่า ๘๐ ปี ที่ผ่านมา

“ผอมมักจะคุยกับเพื่อนว่า ปูฉันนี่เป็นน้าาเอกนะ ผอมถึงรักทหารเรือมาตั้งแต่นั้น คือ มั่นคงล้ายๆ เป็นสายเลือดว่า ทหารเรือนี้เป็นสิ่งที่เราชอบ เรารัก”

“ตอนเด็กๆ สัก ๓-๔ ขวบ คุณพ่อผอมทำร้านค้าเหมือนร้านชำ ให้คุณยายของผอมมาอยู่ และค้าขาย บ้านและร้านของเรารอยู่ต่ำงชั้นกับท่าเรือพาทธิ์ สมัยก่อนเรือรบจอดอยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งนั้นเลยครับ เวลาทหารเรือซึ่งฝั่งส่วนใหญ่ก็มาขึ้นฝั่งพระนคร เพราะเจริญกว่า ทางฝั่งธน ก็จะมาขึ้นตรงท่าพาทธิ์ ตรงที่บ้านเรา เพื่อจะเดินไปบางลำภู หรือ ไปสานامหลาง และบางคนก็จะมาซื้อของที่ร้าน ก็มักจะเจอผอมนี่นั่งจุ่มปูก ห่อผ้าขนหนู เพราะคุณยายอาบน้ำ ให้เสร็จก็ให้นั่งเล่นอยู่กลางร้าน บังเอิญผอมจะผิวขาวหน้าตาจิ้มลิ้ม ทหารเรือก็มักจะพากันมาทาย ว่าเจ้าหนูนี่ ผู้หญิง หรือ ผู้ชาย เป็นที่สนุกสนาน ทั้งคุณยายและลูกน้องที่ขายของต่างก็สนใจสนม กับพากเรือรบที่ขึ้นมาซื้อของคุยกันสนุกไม่มีเกรวหรือไม่มีอันตรายอะไร”

“เรือที่จอดประจำหน้าบ้าน แล้วก็อยู่นานเลย ออกไปราชการแล้วพอกลับมาก็มาจอดที่ ทุ่นนี้ ทุ่นหน่าบ้านผอมนี่ล่ะ ชื่อ เรือหลวงพระร่วง นะครับ ระหว่างที่จอดอยู่ก็จะมีเสียงสัญญาณ แต่ร แต่รบลูก แต่รับประทานอาหาร แต่รอน เสียงตีระฆังบอกเวลา เหล่านี้จะคุ้นเคย ได้ชึ้มชับ จากทหารเรือ และรักทหารเรือ อิกอย่างที่ชอบลงมา ก็คือ เครื่องแบบทหารเรือนี้สวยงามครับ เนื่องจากลูนี่เห็นแล้วแบบโ้อโห ครับสวยงาม”

เรือหกลองพระร่วง ในแม่น้ำเจ้าพระยา

นอกจากนี้ทางครอบครัวท่านารมย์ ยังมีที่ดินในละแวกกรมอู่หารเรือและปลูกบ้านให้เช่า คุณภิญนันท์ได้มีโอกาสติดตามผู้ใหญ่ชั้มหากจากฝั่งพระนครมาอย่างฝักดินบุรีเวณกรมอู่หารเรือ ปัจจุบัน

“สมัยก่อนจะไปกรมอู่หารเรือก็ลงเรือจากหน้าบ้าน ไปเข้าคลองเล็กๆ ตรงริมกำแพง กรมอู่หารเรือแล้วขึ้นฝั่งที่สะพานไม้ที่ข้างๆ กรมอู่ฯ แล้วก็เดินข้ามไปบริเวณที่ดิน ที่กรมอู่ตั้งนั้น เป็นกำแพงสูงครับ มองไม่เห็นข้างใน เป็นกำแพงปูน สีเทาๆ เก่าๆ นะยะ ด้านหน้ากรมอู่ฯ เป็นกำแพงสูง ทึบเช่นเดียวกันครับ”

ประตูกรมอู่หารเรือ (ครั้งทั้งอยู่ ณ กรุงเทพมหานคร)

“สมัยคุณพ่อเฉลิม อู่หารเรือมีเนื้อที่ไม่มากนักจากแม่น้ำเข้ามา รั้วกรมอู่หารเรือจะติดกับทั้งที่ดินของเราและมีของคนอื่นด้วย เมื่อบริเวณกรมอู่หารเรือจะมีการเวนคืนพื้นที่เพื่อขยายที่ออกไปเพื่อให้มีพื้นที่ซ่อมเรือได้มากขึ้น คุณพ่อได้มอบที่ดินส่วนหนึ่งให้กรมอู่หารเรือ”

“ตอนเด็กๆ ที่นั่งเรือผ่านกรมอู่หารเรือ ก็ชอบมองเข้าไปว่าเออวันนี้มีเรือมาซ้อมนะ มีอะไรมาซ้อม และก็ชอบเรือรบมาตั้งแต่เด็กๆ แล้ว เพราะเกิดมาก็ไปที่ท่าเรือแรกเห็นเรือรบของเราแล้ว และเราภูมิใจว่าคุณปู่เราเป็นทหารเรือ แต่ทราบเพียงบรรดาศักดิ์และยศทหารเรือ ตำแหน่งของท่านไม่ทราบจริงๆ”

เหตุการณ์เพียงภาพถ่ายในรัฐกาลเก็ต

รอยยิ้ม ความสุข จากการประดิษฐ์ต่อเรื่องราวจากความทรงจำและประสบการณ์ของคุณอกินันท์ (หวานปู) ทายาทรุ่นที่ใกล้ที่สุดของ นาวาเอก พระสุนทรราชนุจิปรีชา (หัด) เจ้ากรมอู่ทหารเรือ ลำดับที่ ๑ ส่งผ่านมาถึงทีมงานกองจัดการฯ และพิพิธภัณฑ์อู่เรือหลวงฯ กำลังพล กรมอู่ทหารเรือรุ่นปัจจุบัน ทำให้รู้สึกน้อมรำลึกถึงและภาคภูมิใจตามไปด้วย แต่เป็นที่น่าเสียดาย ภาพถ่าย เอกสาร หลักฐานอื่นๆ เกี่ยวกับท่านได้สูญหายไปกับระเบิดสมัยสงครามโลก ครั้งที่ ๒ พ.ศ.๒๔๘๘

“ส่งครามใกล้จะเลิกอยู่แล้ว ปี ๒๔๘๘ ตอนนั้น ๖ ทุ่มพอดี ผมกับคุณอาがらงจะทำของที่จะใส่บาตรวันรุ่งขึ้น คือ ทำข้าวต้มมัดนะ ต้มกันอยู่ถึง ๒ ขาม ก็เสียงหวอมา ก็ในบ้านทางด้านหลังบ้านจะทำเป็นร่องสวนแล้วก็ปลูกต้นไม้อะไรต่างๆ เราทำหลุ่มหลบภัยไว้”

สถานีรถไฟบางกอกน้อย
แหล่งโบราณคดี

“เดือน เมษายน ๒๔๘๘ เครื่องบินมาทิ้งถังระเบิดลงสถานีรถไฟบางกอกน้อย โรงพยาบาลคิริราชนี่อยู่ใกล้ๆ กัน เครื่องบินลำที่ ๑ บินเตี้ย เห็นชัดเจน แล้วก็ผ่านไป แล้วก็พอลำที่ ๒ มีเสียงลงตืบ เป็นถังระเบิดอยู่ห่างจากตรงที่เราหลบอยู่ในหลุ่มหลบภัย ๑๐ เมตร โชคดีบริเวณตัวบ้านกับสวนที่เป็นหลุ่มหลบภัยมีรั้วกัน เพราะฉะนั้นถังไฟอะไหล่ต่างๆ ก็ติดรั้ว ไม่ข้ามมาถึงเราแต่ติดบ้านหมด”

“ก็จะเข้าไปดับไฟกันแต่ดับไม่ไหว เพราะวันนั้นจะมีเครื่องบินขึ้นล่าของเร乖ิการดีปีนกลที่ถนนพระอาทิตย์ด้วย ที่สถานีรถไฟบางกอกน้อยด้วย เราก็ต้องหนี ผมกับคุณอา ๒ คน ก็หอบกระเบ้าใบหนึ่ง ออกทางประตูหลังบ้าน หนีเข้าวัดชนะสงคราม ปล่อยบ้านทิ้งไว้เลย รุ่งขึ้นเราไปอยู่ตระงังวัดบวร แล้วก็เดินกลับ มาดูบ้านปรากฏว่า บ้านไม่เจอ เพราะมัน เป็นดินไปหมด...”

“ที่ศาลาพระเทคโนโลยี ด้านหลังพื้นที่ที่คุณพ่อปลูกร้านค้าให้คุณยาย polymoy นั้น เราสร้างศาลาขึ้นมาและนิมนต์พระจากวัดชนะสงครามซึ่งอยู่ติดกันมาเทคโนโลยีทุกคืน เพื่อให้ชาวบ้านในถนนพระอาทิตย์ได้มาฟังธรรมรูปของคุณปู่คุณย่าฯ ใจขยายใหญ่และตั้งอยู่ในศาลาพระเทคโนโลยีได้นำรูปนั้นมาทำร่องเกต ทำขึ้นมาด้วยความรักและเคราะห์คุณปู่มาก โดยได้ทำรูปที่เป็นเครื่องแบบเต็มยศและมีเครื่องราชสิริยาภรณ์ และรูปองหนี้เป็นรูปถ่ายที่นำมาขยายและได้บันทึกไว้ นำว่าเอกพระสุนทรานุกิจปรีชา (ท้าว ทัสนารามย์) ตั้นตระกูลทัสนารามย์ ส่วนตั้นฉบับที่ขยายไว้บนศาลาพระเทคโนโลยี ได้หมดไปกับไฟสมัยสงคราม”

รูปถ่ายที่บันทึกไว้
และได้บันทึกไว้
นำว่าเอกพระสุนทรานุกิจปรีชา
(ท้าว ทัสนารามย์) ตั้นตระกูลทัสนารามย์

“นอกจากคุณปู่เราเป็นทหารเรือแล้ว อธิบายศัพท์ของทหารเรือที่ลังเกตจากที่เขียนทำเรือ บ้านเราเนี่ยมีอธิบายศัพท์มีมารยาทอะไรรดี ดีมากครับ เพราะจะนั่นรักทหารเรือมาตั้งแต่เด็กๆ อยากเป็นทหารเรือแต่ก็ไม่ได้เป็น

แต่นี่ภูมิใจมากขึ้นเมื่อได้มารู้ว่าท่านได้เป็นเจ้ากรมอู่ทหารเรือคนแรกนี่ก็ยิ่งภูมิใจมาก และยิ่งภูมิใจจริงๆ ยังดีใจพร้อมกับylan chay (คุณกฤษฎา ทัสนารามย์) ว่า ท่านคงได้วางรากฐานอะไรต่างๆ เพื่อพัฒนาในเรื่องการสร้างเรือ การซ่อมเรืออะไรต่างๆ เหล่านี้ขึ้นมา ก็เป็นความภูมิใจอย่างหนึ่ง ภูมิใจอย่างยิ่งด้วย”

ผู้ก่อรักคุณปู่มาก ก็พยายามทำให้ที่สุด

ປະຈຸບັດ

ນາວາເອກ ພຣະສູນທຣານຸກິຈປຣີຊາ ນາມເດີມ ທັດ ເປັນບຸຕຸຣພຣະອຣສູມພລາກິບາລ (ຮົ່ນ)
ເກີດ ປຶມເສັ່ງ

ພ.ສ. ២៤១២ ເປັນຫລວງໜ້າງໝາງວາກລ ປັດກຣມອຣສູມພລ

ພ.ສ. ២៤២៤ ເປັນພຣະອຣສູມພລາກິບາລ ເຈົກມອຣສູມພລ

ພ.ສ. ២៤៣៣ ວັບດຳແຫ່ງເຈົກມູ່ທຫາເຮືອ ລຳດັບທີ່ ១

ພ.ສ. ២៤៣៦ ເປັນພຣະສູນທຣານຸກິຈປຣີຊາ ນາຍເວຣໄຫຍ່ ກຣມທຫາເຮືອ

ພ.ສ. ២៤៤០ ຕາມເສົ້າຈີ່ ພຣະບາທສມເຕີຈພຣະຈຸລຈອມເກລ້າເຈ້າອູ່ຫ້ວ ເສົ້າຈປະພາສູໂຮປ
ຜລງານ / ການປະເພັນຮົດ

១. ໂຄດເນັດີມພຣະເກີຍຮຕິຍສພຣະເຈົາເອກທັສ ພຣະທີ່ນັ້ນສຸຮີຢາສນ້ອມຣິນທົ່ງ ໃນກລອນຈາກຮົກ
ແຕ່ງປະທິປີທີ່ປາງປະອິນ

២. ວິຊາງານສຸກາມືຕ

ເສີ່ອຫຼວດ

១៧ ພຖະກາຄມ ພ.ສ. ២៤៤០ (ປຶມແມ)

ນາມສກຸລພຣະຮາຫານ

ໄດ້ຮັບພຣະຮາຫານຈາກພຣະບາທສມເຕີຈພຣະມກນູກເກລ້າເຈ້າອູ່ຫ້ວ ເປັນລຳດັບທີ່ ៣៤៣៧
ວ່າ ທັສນາຮມຍໍ (Dasana^ramya) ໄທກັບ ນາຍນາວັຕີ ພຣະທາງໝາກຮົມ (ໄລຍ) ນາຍທຫາເບີຍ
ບໍານາງ ກຣະທວງທຫາເຮືອ ບົດາຂໍ້ອພຣະສູນທຣານຸກິຈ (ທັດ) ບູ້ຂໍ້ອພຣະອຣສູມພລາກິບາລ (ຮົ່ນ)
ຕາມຂອມູລຈາກເວີບໄຊຕີ “ພຣະຮາວັງພູ້ໄກ”

ສັນນິຍົງຈູານວ່າ ນາຍນາວັຕີ ພຣະທາງໝາກຮົມ (ໄລຍ) ນ່າຈະເປັນບຸຕຸຣໜ້າຍຄන້ນທີ່ ເປັນຜູ້ຂອ
ພຣະຮາຫານນາມສກຸລໃນສັນຍັກກາລທີ່ ៦ (ແຕ່ທັງຄູນອົກນັນທີ່ ແລະ ຄູນກຸ່ມະກູາ ທາຍາທ ໄມ່ເຄຍ
ທරາບເຮືອງວາງຂອງ ນາວັຕີ ພຣະທາງໝາກຮົມ (ໄລຍ) ມາກ່ອນ ແລະ ຍືນຍັນວ່າ ໃຫ້ນາມສກຸລວ່າ
“ທັສນາຮມຍໍ”)

จากการสัมภาษณ์คุณอภินันท์ ทัสนารามย์ (หลานปู่) ที่ทำให้เราได้ทราบถึงชีวิตส่วนตัวของท่านเจ้ากรมอยู่หัวเรือ ลำดับที่ ๑ มากขึ้น ทั้งด้านครอบครัว ถิ่นที่อยู่ บทบาททางสังคมที่อยู่อาศัย และความผูกพันธุ์จักคุณเคราะห์ว่างสมາชิกตระกูลทัสนารามย์กับทหารเรือและกรมอยู่หัวเรือ อีกทั้งยังได้ทราบว่า นอกจากการรับราชการในกรมทหารเรือ จนได้เลื่อนยศเป็นนาวาเอกแล้ว ท่านยังได้รับความไว้วางพระราชหฤทัยให้มีโอกาสตามเด็จฯ พระบาทลงเดิจพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งเสด็จประพาสญี่ปุ่น พ.ศ.๒๔๙๐ อีกด้วย

เพื่อให้ได้รู้จักท่านเจ้ากรมอยู่หัวเรือ ลำดับที่ ๑ ในฐานะปฐมบรรพบุรุษแห่งอยู่เรือหลวง ที่ชาวกรมอยู่หัวเรือได้สืบสานต่อจากท่านมาอย่างนานถึง ๑๓๑ ปี ใน ๙ มกราคม ๒๕๖๗ นี้ ให้มากขึ้น โดยได้นำข้อมูลการสัมภาษณ์มาพิจารณาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ทีมงานกองจัดการฯ ได้สืบค้นพบประวัติเบื้องต้น จากคำสำคัญ พระอสมสมพลาภิบาล (ทัด) ทำให้ผู้เขียนได้ร้อยเรียง และพับสิ่งน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น จากการนับข้อนับลำดับเหตุการณ์จากข้อมูลของหัวหน้าในการรับพระราชทานบรรดาศักดิ์และยศทางทหาร ปีนักษัตรที่เกิดอันป্রากภูบันแห่นตราสัญลักษณ์ประจำตัว คือ ปีมะเสง และ ตรวจสอบกับข้อมูลปฏิทิน ๑๐๐ ปีการค้นคว้าเปรียบเทียบเกี่ยวกับบรรดาศักดิ์ด้วยคำสำคัญ “หลวงข้ามณานาภก” ที่ปรากฏรายละเอียดคุณลักษณะของบุคคลที่ประกอบเป็นเค้าโครงให้เราได้เห็นเส้นทางด้านชีวิตรัชการของท่าน

ภัยทางทະเตี้ยวพร้อมกับการต้า

แม้ผู้แฝงดินบนโลกจะแยกจากกันเป็นทวีปแต่ทุกที่รีบยังคงถูกเชื่อมโยงเข้าหากันด้วยผืนทะเล ตินเดนสูรรณภูมิแม้จะเป็นพื้นที่เล็กๆ อันห่างไกลจากทวีปยุโรปแต่ความอุดมสมบูรณ์ที่หลากหลายของแผ่นดินนี้และ จุดยุทธศาสตร์ที่ตั้งที่ติดต่อทางทะเลถึง ๒ ด้าน ฝั่งตะวันออกจากทะเลเจนใต้สู่มหาสมุทรแปซิฟิก และฝั่งตะวันตกจากทะเลอันดามันสู่มหาสมุทรอินเดีย ทำให้ประเทศไทย นั่นนำสนใจ

เรื่องของชาติตะวันตกที่สร้างด้วยเหล็ก และใช้เครื่องจักรแทนใบเรือ จึงแข็งแรงทนทานแล่นได้เร็ว ไปได้ทุกทิศทาง และถูกกาล ไม่เพียงแต่สามารถพาชาติตะวันตกพาภันฑ์ให้ลุกสะตวันออกเพื่อทำการค้าขายเจริญสัมพันธ์ไม่ตรี แต่บทเรียนเรื่องส่งศรัมผู้คนในจีน และการเสียเอกสารของพม่า ผลักดันให้สยามในสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑ เริ่มจริงจังกับการเตรียมกำลังทางเรือให้พร้อมรับมือกับภัยคุกคามทางทะเล โดย ทรงเกณฑ์ชุนนาง และเจ้าภาษาเป็นนายอาคารให้ช่วยกันต่อเรือขึ้นใหม่จำนวนมากถึง ๒๐๐ ลำเศษ

ໃນຈຳນວນນັ້ນ ມີເຮືອການປັ້ນຂາດໄຫຼຸ່ງທີ່ຕ່ອແບບຕະວັນທັກ ຈຳນວນ ១៤ ລຳ ຊຶ່ງຄໍານວຍກາຮສ້າງໂດຍເຈົ້າພ້າກມຊຸ່ນອີຄເຮັດວຽກ ພຣະອິສຕິຍີຍົກຂະນະນັ້ນຂອງພຣະບາທສມເຕັ້ງພຣະປິ່ນເກລ້າເຈົ້າອູ້ໜ້ວ (ແລະຫລວງນາຍສີທີ່) ທີ່ຮົງ ຫລວງສີທີ່ (ບຣດາຕັກດີຂະນະນັ້ນຂອງສມເຕັ້ງເຈົ້າພຣະຍາບຣມມາຫາຄຣີສຸຣີຍວງສີ (ຫ່ວງ ບຸນນາຄ)) ໃຫ້ເປັນເຮືອລາດຕະຮາວນຕາມຫາຍິ່ງຂອງໄທຢ

ພຣະບາທຄົມເຕັ້ງພຣະປິ່ນເກລ້າເຈົ້າອູ້ໜ້ວ

ສະເໜີດົງເຈົ້າພຣະຍາບຣນາຫາຄຣີສຸຣີຍວງສີ (ຫ່ວງ ບຸນນາຄ)

ເຮືອການປັ້ນນາດໃຫຍງທີ່ຕ່ອແບບຕະວັນທັກ

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ในเวลาอันสัมภាយจะยังไม่แยกส่วนราชการทหารเป็นกองทัพบกเรืออย่างชัดเจน แต่เมื่อมีเรือแล้ว กระทั้งสร้างเรือเองได้แล้ว จำนวนมากmayกว่า ๒๐๐ ลำ จำต้องสามารถซ่อมบำรุงรักษา ให้มีความพร้อมอยู่เสมอ นับเป็นบทบาทเกี่ยวข้องในด้านการรักษาอธิปไตยทางทะเลอย่างมิอาจแยกขาด

พระอรมนตรุสมพลากิยาด ผู้อภิบาล (เรือ) กำลังโคน้ำ

พ.ศ.๒๕๗๔ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ กิจการทหารเรือเริ่มแบ่งออกมาชัดเจน และแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ทหารเรือวังหน้า ขึ้นอยู่ในบังคับบัญชาของพระบาทสมเด็จพระปินะเกล้าเจ้าอยู่หัว มีหน่วยในสังกัด ได้แก่ กรมเรือกลไฟ กรมอาสาจาม และกองทะเล (บางที่เรียก กองกะลาสี) และทหารเรือวังหลวง (หรือทหารมะรืนสำหรับเรือรบ) ขึ้นอยู่ในบังคับบัญชาของสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) สมุหพระกลาโหม มีหน่วยในสังกัด ได้แก่ กรมเรือกลไฟ กรมอาสามณฑุ กรมอาสาจาม ทั้งนี้บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยามีอยู่เรือที่สามารถสร้างและซ่อมเรือกลไฟของทางราชการ ๓ ลำ คือ อู่ด้วยกันคือ

อู่เรือใต้วัดระฆัง เป็นอู่เรือหลวง (ปัจจุบันคือ อู่ทหารเรืออนบุรี กรมอู่ทหารเรือ)

อู่เรือวังหน้า สร้างขึ้นเพื่อซ่อมสร้างเรือรบและเรือพระที่นั่งของวังหน้า ตั้งอยู่บริเวณโรงทหารเรือวังหน้า (ปัจจุบันคือบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

อู่เรือบ้านสมเด็จ อยู่ในความอำนวยการของสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ตั้งอยู่บริเวณหน้าวัดหนองคาราม ถนนสมเด็จเจ้าพระยา คลองสาน

พ.ศ.๒๕๐๘ ในขณะนั้นกิจการฝ่ายทหารเรือแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ทหารเรือวังหน้า หรือทหารเรือฝ่ายพระราชวังบวร ขึ้นตรงกับกรมพระราชวังบวรสถานมงคล (กรมพระราชวังบวร วิชัยชาญ) และทหารเรือวังหลวง หรือ กรมอรมนตรุสมพล ขึ้นตรงกับสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ สมุหพระกลาโหม

จากข้อมูลด้านพัฒนาการของกิจการทหารเรือในส่วนนี้ ประกอบกับข้อมูลที่ปรากฏหลักฐานว่า น่าวาเอก พระสุนทรานุกิจปรีชา (ทัด) เกิดปีมะเส็ง เป็นบุตรของพระอรมนตรุสมพลากิยาด (รีน) โดยปรากฏปีที่รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ เป็นหลวงชนาณนาวาเอก ปลัดกรมอรมนตรุสมพล เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๒ และเป็นพระอรมนตรุสมพลากิยาด เจ้ากรมอรมนตรุสมพล พ.ศ.๒๕๒๔ จาก Timeline อัตชีวประวัติและเบรียบเทียบกับลำดับพัฒนาการการจัดห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องกับกำลังทางเรือ ซึ่ง และที่ตั้งของหน่วยราชการ สามารถอ่อนุமานได้ว่า

พระอรมสุมพลาภิบาล (รื่น) บิดาของนาวาเอก พระสุนทรานุกิจปรีชา (ทัด) ซึ่งมีถิ่นพำนักอยู่บริเวณวัดเครือวัลย์วรวิหาร น่าจะเป็นข้าราชการทหารในสังกัดกรมเรือกลไฟ ซึ่งปรากฏเป็นหน่วยหนึ่งในสังกัดของทั้งทหารเรือวังหน้า และทหารเรือวังหลวง ส่วนพื้นที่อยู่เรือทั้ง ๓ แห่ง ในเขตพื้นที่ที่สะอาดต่อการสนับสนุนทหารเรือทั้ง ๒ ส่วนราชการ ในบริเวณ ๒ ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยอยู่เรือトイัวดะระหัง ฝั่งตรงข้ามท่าราชวัดดิษฐ์ ซึ่งปรากฏข้อมูลว่าเป็นอยู่ที่ไซส์รัง เรือพระที่นั่งสยามอรสุമพล (อรสุม = ไอ้น้ำ พล = กำลัง) เรือกลไฟลำแรกที่คนไทยต่อขึ้นใช้ได้เมื่อลำเรือเป็นไม้ ส่วนเครื่องจักรสั่งชื่อจากองค์ฤษ แล้วเสร็จเมื่อ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๗๔๘ และต่อมาใน พ.ศ.๒๗๔๐ ปรากฏชื่อเรียก ทหารเรือวังหลวง อีกชื่อหนึ่งว่า กรมอรสุมพล เป็นอยู่เรือトイัวดะระหังเป็นอยู่ที่อยุ่ใกล้กับวัดเครือวัลย์วรวิหารที่สุด สามารถเป็นไปได้ว่า พระอรมสุมพลาภิบาล (รื่น) เป็นนายทหารที่ปฎิบัติหน้าที่ อรสุม = ไอ้น้ำ พล = กำลัง อภิบาล = บำรุงรักษา ณ กรมอรสุมพล นั้น

ทั้งนี้ ทัด บุตรชายของพระอรมสุมพลาภิบาล (รื่น) ก็ได้เจริญรอยตามบิดาคือการรับราชการเป็นทหาร ณ กรมอรสุมพล ในช่วงสมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นต้นมา ทั้งนี้ปรากฏข้อมูลว่า ใน พ.ศ.๒๗๔๑ ได้เป็นหลวงชัมนาญนาวาจักร ปลัดกรมอรสุมพล ในช่วงต้นรัชสมัยของรัชกาลที่ ๕

ทั้งนี้ ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้ที่ได้รับพระราชทานราชทินนาม “ข้ามานาญ นาวาภล” ที่ปรากฏมาหลักฐานบันทึกไว้จากตัวอย่างของ นาวาเอก พระข้ามานาญนาวาภล ร.น. นามเดิม เนียม วัชรสสุกี้ยร (๒๔๗๗ – ๒๕๐๕) ที่สำมะศึกษาคุณลักษณะกล่าวคือ เป็นนักเรียน ทหารเรือของกระทรวงทหารเรือ ต่อมาได้รับการศึกษาด้านวิชาการและภาคปฏิบัติของช่างกล ฝ่ายเรือ (Marine Engineering) ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยกลาสโกว์ (Glasgow University) สหราชอาณาจักร) เมื่อสอบไล่ได้ ประกาศนียบัตรชั้น C.P.E (Certificate of Proficiency) ของมหาวิทยาลัยนั้นแล้ว ได้ฝึกหัดทำงาน Practical Training ในฝ่ายช่างกล พร้อมกับมีการศึกษาเรียนรู้ด้านนาวาสถาปัตย์ (Naval Architect) ด้วย

หมายเหตุ : บุตรเพียงเดียวของนาวาเอก พระข้ามานาญนาวาภล คือ คุณนันทา วัชรสสุกี้ยร ซึ่งต่อมาได้สมรสกับนายพล ศรีวรรธนะ

ในเวลาหนึ่งไม่มีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับยกเว้น บรรดาศักดิ์ หลวง เทียบชั้นได้กับ ข้าราชการระดับ ๕ – ๖ ทางทหารคือ ร้อยเอก – พันตรี หรือ เรือเอก – นาวาตรี ใน พ.ศ.๒๔๑๒ อายุของหลวงข้ามานาญนาวาภล (ทัศ) ปลัดกรมอรสุมพล น่าจะอยู่ในช่วง ๒๕ – ๓๐ ปี แม้ในสมัยนั้น จะยังไม่มีโรงเรียนนายเรือ หรือ การส่งข้าราชการไปเรียนหลักสูตรนายช่างกล ณ ต่างประเทศ แต่การรับราชการในกรมอรสุมพลจนถึงช่วงอายุดังกล่าว อีกทั้งมีโอกาส ได้รับการถ่ายทอดทักษะ ความรู้จากพระอรสุมพลาภิบาล (รีน) ผู้เป็นบิดา ยอมทำให้มีการสะสมประสบการณ์ องค์ความรู้ ในการทำงานมากจนมีความเชี่ยวชาญในด้านงานกล ทั้งด้านงานสร้างและงานซ่อมเรือสมดัง ราชทินนาม

อนึ่ง ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ระหว่าง พ.ศ.๒๔๑๗ – ๒๔๗๑ ได้มีการออกพระราชบัญญัติเกี่ยวกับยกเว้นตามอย่างตะวันตก ซึ่งในเวลาหนึ่งมีเพียงยกเว้น ก��่านั้น ในหัวງเวลานั้น พ.ศ. ๒๔๑๔ หลวงข้ามานาญนาวาภล (ทัศ) ได้เป็นพระอรสุมพลาภิบาล เจ้ากรมอรสุมพล จึงมียกเว้น พันเอก จนกระทั่ง รัชกาลที่ ๕ ทรงโปรดให้สร้างอยู่ในขันดตใหญ่ บริเวณอยู่เรือใต้ตัวพระมหัมดิ์ ให้สามารถรองรับการซ่อมทำเรือหลวงที่มีจำนวนมากขึ้น อีกทั้ง มีขันดตของเรือใหญ่ขึ้นมาเป็นลำดับ โดยปรากฏในหนังสือ ๑๐๐ ปี กรมอยู่ทหารเรือ ระบุว่า “ก่อนเปิดอยู่เรือหลวงในปี พ.ศ.๒๔๗๗ กิจการฝ่ายอยู่เรือ เรียกว่า กรมอยู่เรือ มีนายพันเอก

พระอรสุมพลาภิบาล (ทัด) เป็นผู้บังคับบัญชาฝ่ายอู่เรือ...” ซึ่งในปีเดียวกันนั้นได้มีการยกเลิกประกาศจัดการทหาร พ.ศ. ๒๔๗๐ และได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดให้มีกระทรวงยุทธนาธิการ (Ministry of War and Marine) แบ่งออกเป็น ๒ กรม คือ กรมทหารบกและกรมทหารเรือ ใน ๑ เมษายน พ.ศ.๒๔๗๓ และประกาศมี “กรมอู่” เป็นหน่วยในส่วนราชการในสังกัด กรมทหารเรือ

ภาพจาก พระอรสุมพลาภิบาล (ทัด)

เจ้ากรนอย่างการเรือคันแรก

บัญชีรายรับราย支เรือหلال

นับว่า นาวาเอก พระอรสุมพลาภิบาล (ทัด) เจ้ากรมอู่ เป็นข้าราชการทหารที่มีความรู้ความสามารถและได้รับความไว้วางพระราชทานทัยจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในห่วงเวลาเปลี่ยนผ่านที่สำคัญของการจัดกำลังทางทหาร ในยุคสมัยที่สยามต้องเร่งระดมสร้างกำลังและความพร้อมให้เพียงพอ กับการป้องป้องอิปปิตiyของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมัยนั้นภัยคุกคามทางทะเลจากประเทศตะวันตกที่รุกรานล่าอาณาจักร ประเทศเพื่อนบ้านรอบประเทศสยามอย่างไม่มีว่างเว้น อีกทั้งการสร้างกำลังพลทหารเรือโดยคนไทยโดยแท้ก็ยังไม่เกิดขึ้น มีแต่เพียงจังหนายทหารจากยุโรปมาบรรยายการ ซึ่งมีข้อจำกัดบางประการ เช่น นายทหารที่จ้างมา ส่วนใหญ่เป็นเพียงนายเรือสินค้า หรือนายทหารกองหนุน จึงมีความสามารถเพียงเตินเรือได้ ไม่มีความรู้ทางทหารพอในการนำฝึกซ้อมยุทธวิธีทางทะเล หรือถ่ายทอดวิชาการทหารเรือให้ทหารไทย ในด้านยุทธการจึงยังไม่มั่นคงเพียงพอที่จะวางใจได้ โดยเฉพาะบทเรียนจากวิกฤตการณ์ รศ.๑๑๗ (พ.ศ.๒๔๗๖)

แต่งงานด้านยุทธบริการ โดยเฉพาะด้านงานสร้าง ซ่อมเรือยังพอเห็นได้ว่า หมุดหมายแห่งการเริ่มต้นก้าวไปในทางเดียวเรื่องขนาดใหญ่มีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ พร้อมทั้งความกระตือรือร้นในการพัฒนาในด้านกำลังทางเรือที่โดดเด่นในสมัยรัชกาลที่ ๔ โดยมีพระบาทสมเด็จพระปี่ء์เนล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นหัวเรือใหญ่ และด้วยการที่สยามตระหนักในความสำคัญของการสร้างกำลังทางเรือเพื่อป้องกันประเทศในขณะที่องค์ความรู้หรือเทคโนโลยีในด้านนี้ก็ยังมิอาจทัดเทียมประเทศผู้อื่นจากทวีปยุโรป แต่ผลงานการสร้างเรือ ตลอดจนการบำรุงรักษาให้พร้อมรอบในช่วงเวลาหนึ่ง สามารถฉายภาพอัตลักษณ์การทหารแบบพึงพาตเน่องอย่างเต็มสรรพกำลังมาแต่อตีด ซึ่งในส่วนของนายเอก พระอรสุนพลาภิบาล (ทัด) เจ้ากรมอู่ นั้นนับได้ว่า ทั้งชีวิตส่วนตัวและชีวิตราชการเติบโตมาในเส้นทางนี้อย่างแท้จริง

และน่าจะด้วยความเข้มแข็งทางปัญญาและทักษะทหารเรือเป็นที่ไว้วางใจของผู้บังคับบัญชา ในพ.ศ.๒๕๗๖ ท่านจึงได้ย้ายไปประจำกรมกลางกรมทหารเรือ ในตำแหน่ง “นายเรือใหญ่ทหารเรือ” เป็น นายเอก พระสุนทรานุกิจปรีชา (ทัด) และมากไปกว่านั้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสยุโรปด้วยเหตุผลทางการทูตเพื่อความมั่นคงของประเทศไทย ที่นับเป็นกุศโลบายสำคัญของรัชกาลที่ ๕ ดังนั้นการคัดเลือกราชองครักษ์หรือผู้ติดตามไปในพระราชกรณียกิจครั้งนี้ ย่อมทรงคัดเลือกผู้ที่มีความสามารถ และเป็นที่ไว้วางพระราชหฤทัยได้ว่า เมื่อกลับมาจากยุโรปครั้งนั้นจะ ต้องสามารถสร้างคุณปการในด้านต่าง ๆ ให้แก่ประเทศไทยได้ต่อไป

ภาพจากสำนัก:

นายเอก พระอรสุนพลาภิบาล (ทัด)

ก้าวคนอยู่ห้ามเรือคบไป

การได้สืบสานเรื่องราวจากแหล่งข้อมูลหลากหลายนำมาร้อยเรียงให้เราได้พบกับตัวตนของ นาวาเอก พระสุนทรานุกิจปรีชา (ทัด) เจ้ากรมอู่ทหารเรือ ลำดับที่ ๑ ทำให้เกิดความปลื้มปิติและภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งว่าหนึ่งในประวัติศาสตร์แห่งประเทศไทย ท่านนับได้ว่าเป็นจิ๊กซอว์สำคัญชิ้นหนึ่งในห้างเวลาที่ท้าทายอย่างยิ่งของประเทศไทย อีกทั้งปัจจัยด้านทรัพยากรและสถานการณ์ในช่วงเวลานั้น เชื่อเหลือเกินว่าท่านต้องใช้สติปัญญา ความอดทนและพากเพียรเป็นอย่างมากที่จะนำกรมอู่ ตลอดจนกรมทหารเรือ ให้ผ่านพ้นมาได้อย่างส่งงาม อีกทั้งยังเป็นผู้สร้างต้นแบบและส่งต่อวัฒนธรรมองค์กร ที่ขับเคลื่อนด้วยองค์ความรู้ การฝึกฝนทักษะให้เชี่ยวชาญ มุ่งมั่นและพากเพียรด้วยหัวใจของการพึงพาตนเอง ที่สืบสานต่อยอดมาตรฐานคุณสมบัติ และคุณค่าที่จะยังคงอยู่เหนือข้อจำกัดของเวลาและสถานที่

ครอบครัวโดยสายเลือด หรือ ครอบครัวในเส้นทางชีวิตการทำงาน มีส่วนที่พ้องกันอยู่ คือ การเป็นผู้ส่งต่อคุณค่าทั้งมิติทางรูปธรรมและนามธรรม ผ่านเรื่องราวที่แสดงตัวตน ความเป็นเรา ความเป็นครอบครัวของเรา อีกทั้งในชีวิต ความเปลี่ยนแปลงใดๆ ล้วนเกิดขึ้นอยู่เสมอเป็นเรื่องธรรมชาติ และเป็นธรรมดายิ่งที่เราจะต้องเผชิญและก้าวผ่านสิ่งต่างๆ ด้วยความเพียร ด้วยสรรพกำลังและเกียรติภูมิ และทุกร่องรอยความคิดและการกระทำล้วน Jarvis ไว้

หาก ๑๓๑ ปี ของฉันเรื่องราวในวันนี้

ถ้ารัฐบาลเรือในวันนี้ แม้เวลา สถานที่ ความรู้ และเทคโนโลยีจะเปลี่ยน แต่ความมุ่งมั่นพากเพียร เป็นที่ประจักษ์ตลอดเด่นทาง ประวัติศาสตร์จะเป็นเครื่องย้ำเตือนให้เราเผชิญความท้าทายใหม่ อย่างไม่รู้ศึกษา ไขข้อสงสัยที่อนาคตรอคุณอยู่ ที่จะต่อยอดลิ้งที่เกิดขึ้นในวันนี้ อย่างไม่รู้จบลิ้น

ภาพของอดีตเจ้ากรมอู่ทหารเรือ ที่เรียงราย ห้องประชุม ๑ กองบังคับการ กรมอู่ทหารเรือ จึงเสมือนตัวแทนของสายตาบรรพบุรุษที่เฝ้ามองปัจจุบันและอนาคตของกรมอู่ทหารเรือไปพร้อมกับเราในวันนี้เสมอ

ภาพ ของ นาวาเอก พระสุนทรานุกิจปรีชา (ทัด) อดีตเจ้ากรมอู่ทหารเรือ ลำดับที่ ๑ ซึ่งผู้บังคับบัญชา พร้อมด้วยทีมงานกองงจัดการฯ และส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความสำคัญและพากเพียรค้นหาจนพบ จึงเป็นของขวัญวันสถาปนากรมอู่ทหารเรือ ครบรอบปีที่ ๑๓๑ ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณค่าและความหมาย

ເອກສາຮອ້າງອີງ

ລຳດັບຂັ້ນຕອນສືບຄັນຂໍ້ມູນ ເຈົ້າກຣມອູ່ທຫາເຮືອ ລຳດັບທີ ១ ນໍາເສນອໃນກາກຊາຍຂອງເຂົາພັບທາຍາທາວາເອກ ພະສຸນທານຸກິຈປະເທດ (ທັດ ທັສນາຮມໍ) ເນື້ອ ດ ກັນຍານ ໂມງວັດ ປ ໂຮງເຮືອນສາຍໄໝໝາ (ທັສນາຮມໍອ້ນສຸຮັນ), ກອງຈັດກາ ກອນບັນດັບກາ ກຣມອູ່ທຫາເຮືອ

ບທຄວາມບັນດັບເຫດກາຮັດກາສືບຄັນກາພ່າຍຂອງເຈົ້າກຣມອູ່ທຫາເຮືອ ລຳດັບທີ ១, [facebook](https://web.facebook.com/DockyardRtdn/) ກຣມອູ່ທຫາເຮືອ ກອນທັພເຮືອ, ແຜນແພຣ໌ເນື້ອ ໂມງ
ຕຸລາຄມ ໂມງວັດ ຄັ້ນວັນທີ ៣ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <https://web.facebook.com/DockyardRtdn/>

ພະສຸນທານຸກິຈປະເທດ/ທັດ, ເວັບໄຊຕີ ນາມານຸກມວຽກຄົດໄໝໝາ, ຄັ້ນວັນທີ ៣ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ https://www.sac.or.th/databases/thailitdir/cre_det.php?cr_id=182

ນາວາເອກ ວິລເລື່ອມ ເທຣ ເຈົ້າກຣມອູ່ທຫາເຮືອ ຄົນທີ ៣, ນິຕິຍສາຮນາວິກຄາສຕົວ ປີທີ ៤៨ ເລີ່ມທີ ១ ມກຣາຄມ ໂມງແກ, ພລເວືອຕີ ກຣີທາ
ພຣຣອນະແພທຍ໌, ໂມງແກ, ໂ.ດ - ១០

ນາວາໂທ ອີວິນໜີ ເຈົ້າກຣມອູ່ທຫາເຮືອ ຄົນທີ ៤, ນິຕິຍສາຮນາວິກຄາສຕົວ ປີທີ ៤៩ ມກຣາຄມ ໂມງແກ, ພລເວືອຕີ ກຣີທາ ພຣຣອນະແພທຍ໌, ໂມງແກ,
ນ.ເມ. ០ - ២២

ວັດນອຮຣມອົງຄົກກັບຄວາມຜູກພັນຕ່ອງຄົກກາຣ, ວາຮສາຮພູທອຈັກ ປີທີ ៦៩ ຈັບປັດທີ ៥ ພຸດຸກກາຄມ ໂມງແກ, ສູວເສັກໜີ ພລບູນຢູ່, ໂມງແກ
ໜາການຕີ ສມານມືຕີ, ວັດນອຮຣມອົງຄົກກາຣ, ບທຄວາມວິຊາກາຣ, ມກວິທຍາລັຍຮາງກັບກຸ້ານຄຣສວຣົກ NSRU Blog, ແຜນແພຣ໌ເນື້ອ ອັດ ອັນວັດ ໂມງວັດ,
ຄັ້ນວັນທີ ១៦ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <https://blog.nsrublog.ac.th/60111806020/7017>

ວັດນອຮຣມອົງຄົກ ຕີອະໄໄ ທຳໄໝເຄີ່ງສຳຄັນທັງດ້ວຍຄົກກາຣແລ້ວນັກງານ, lifestyle,mom studio, ໜັງສື່ອສອນໃໝ່ WordPress ສໍາຫັກປູ້ເຮືອມຕັນ
[ຈັບປັດ E-book], ແຜນແພຣ໌ເນື້ອ ໂມງ ຕຸລາຄມ ໂມງວັດ, ຄັ້ນວັນທີ ១៦ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <https://momstudio.co/organizational-culture/Shared-Values> ດ້ານນີ້ມ່ວນວ່າມີຄວາມເປັນເລີສີ, ບທຄວາມວິຊາກາຣ, ສຳນັກບໍລິກາຣຄອມພິວເຕອຣ, ສັກບັນພະຈອມເກລົາເຈົ້າຄູນທຫາລາດກະບັງ,
ແຜນແພຣ໌ເນື້ອ ສິງຫາຄມ ໂມງແກ, ຄັ້ນວັນທີ ១៧ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <https://csc.kmitl.ac.th/cscweb-1/wp-content/uploads/2014/08/org-culture.pdf>

ນ.ອ.ຮູ່ງຮ່ວມ ບັງແຕງ, ທັກນີ້ມທາງທຫາ (Doctrine), ຄວາມຮູ່ສໍາຫັກທຫາ, ເວັບໄຊຕີ ກຣມວິທຍາຄາສຕົວແລ້ວເທິດໂນໂລຢີກລາໂທ, ຄັ້ນວັນທີ
១៦ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <http://www.dstd.mi.th/home/index.php/2012-12-04-04-14-11/795-doctrine-doublepine>, Core Value ຕີອະໄໄ ແລ້ວທຳໄໝເຄີ່ງສຳຄັນ, DPine Suite ຮະບບສາຮສະເໜີເພື່ອຜູ້ບໍລິຫານຮູ່ໃໝ່, ແຜນແພຣ໌ເນື້ອ ໂມງ ມິຖຸນາຍານ
ໂໝັ້ນ, ຄັ້ນວັນທີ ១៧ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <https://managementguidebydoublepine.wordpress.com/2014/06/24/core-value-Core-Value> ດ້ານນີ້ມ່ວນວ່າມີຄວາມອົງຄົກ ພິ່ນງານສຳຄັນທີ່ຂ່າຍເຕີມເຕີມ Passion ໃນການທຳມະນຸດ, Inquisitive/ບທຄວາມ, RS group, ແຜນແພຣ໌ເນື້ອ
ແລ້ວ ກັນຍານ ໂມງວັດ, ຄັ້ນວັນທີ ១៨ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <https://www.rs.co.th/th/%E0%B8%84%E0%B9%88%E0%B8%81%E0%B8%99%E0%B8%B4%E0%B8%A2%E0%B8%A1%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B9%8C%E0%B8%81%E0%B8%A3-core-value->

ອານນີ້ ບຸນຍະວັດເວັບ, ກາຣັດນາຈາກກາຍໃນສູງກາຍນອກເພື່ອຄູນກາພື້ນຕະລິດແລ້ວວັດນາກາຮອງໂລກ ສູ່ຄວາມຍັ້ງຍືນ, ບທຄວາມວິຊາກາ, ມກວິທຍາລັຍ
ຮາງກັບກຸ້ານປົບລົງຄຣາມ Rajabhat Journal of sciences, and humanities and social science Vol.20 No.1, ແຜນແພຣ໌ເນື້ອ ມກຣາຄມ –
ມິຖຸນາຍານ ໂມງວັດ, ຄັ້ນວັນທີ ១៨ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <https://ph01.tci-thaijo.org/index.php/psru/article/view/16981>

ກາຮອກກາຣສມ້າຍກຽງຮັດໂກສິນທົ່ວຢຸດຕ່ອມາ (ພ.ສ.໒໬໗໫ – ໒໬໖໑), ເວັບໄຊຕີ ໂຮມຣດກໄໝໝາ, ຄັ້ນວັນທີ ១៨ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <http://www.thaiheritage.net/nation/military/military1/index07.htm>

ສມເຕັຈເຈົ້າພຣະຍາບຣມມາກາຮີສຸຮົງວິງຄີ (ຊ່າງ ບຸນນາຄ), ວິກີພີເຕີຍ ສາຮນຸກຮມເສົ່ງ, ຄັ້ນວັນທີ ១៨ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ [https://th.wikipedia.org/wiki/ສມເຕັຈເຈົ້າພຣະຍາບຣມມາກາຮີສຸຮົງວິງຄີ_\(ຊ່າງ_ບຸນນາຄ\)](https://th.wikipedia.org/wiki/ສມເຕັຈເຈົ້າພຣະຍາບຣມມາກາຮີສຸຮົງວິງຄີ_(ຊ່າງ_ບຸນນາຄ))

ຍຄ້າຮ່າກກາຮອກທຫາແລ້ວພລເຮືອນຂອງສຍາມ, ວິກີພີເຕີຍ ສາຮນຸກຮມເສົ່ງ, ຄັ້ນວັນທີ ១៨ ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <https://th.wikipedia.org/wiki/ຍຄ້າຮ່າກກາຮອກທຫາແລ້ວພລເຮືອນຂອງສຍາມ>

ນາຍເນື້ອມ ວິຊັ້ນສົມເຕັຈ (ພ.ສ.໒໬໔໕ – ໒໬໔໔) (ນ.ທ.ຫລວງໜ້ານສົມເຕັຈ), ນັກເຮົາຍເກົ່າທີ່ມີເລື່ອເລີຍ, ເວັບໄຊຕີ ໂຮງເຮືອນເທິດຄິວິນທີ່, ຄັ້ນວັນທີ ១៨
ພຸຖົສິຈິກາຍນ ໂມງວັດ ຈາກ <https://www.debsirin.ac.th/about-us/detail-student.php?id=700>

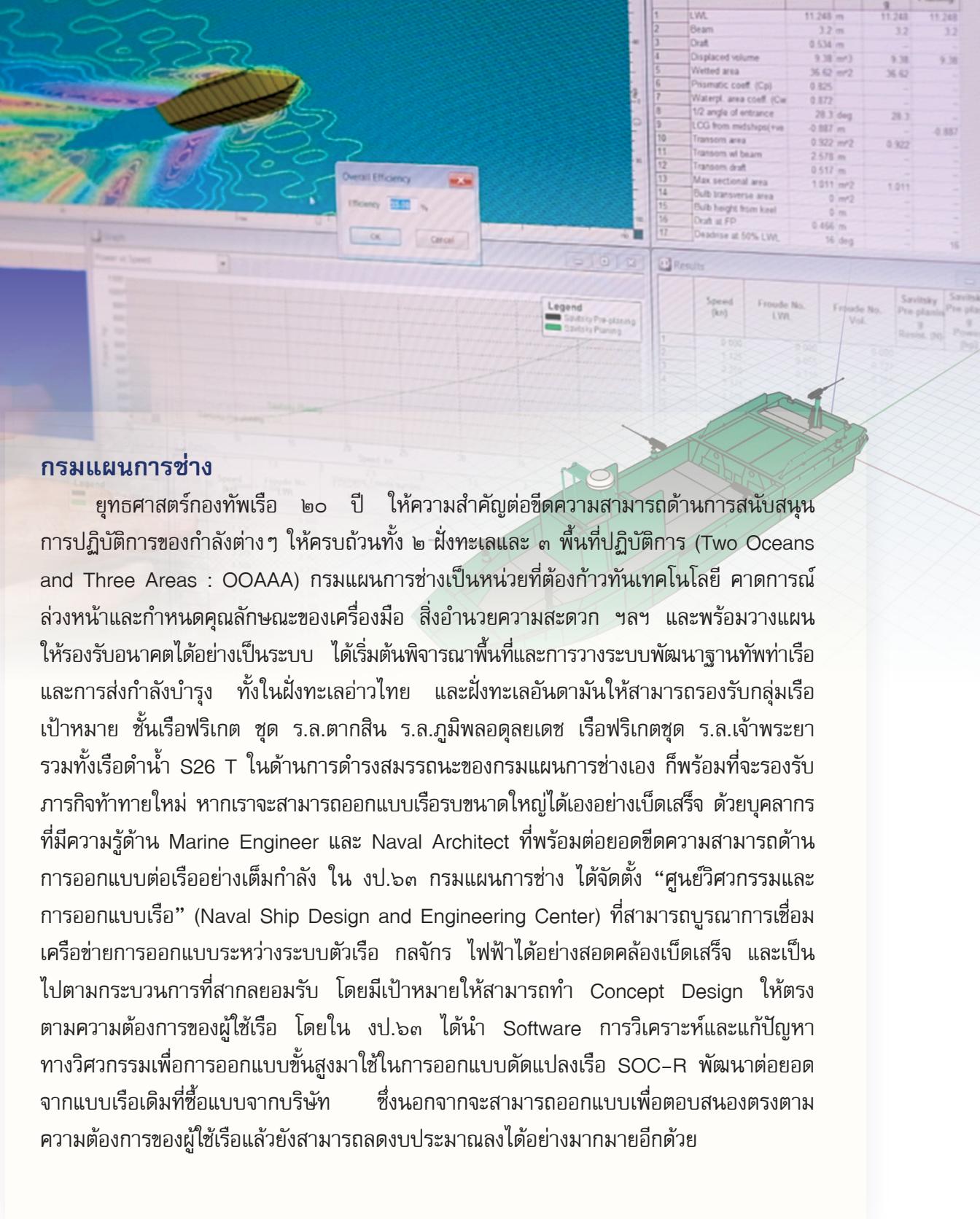

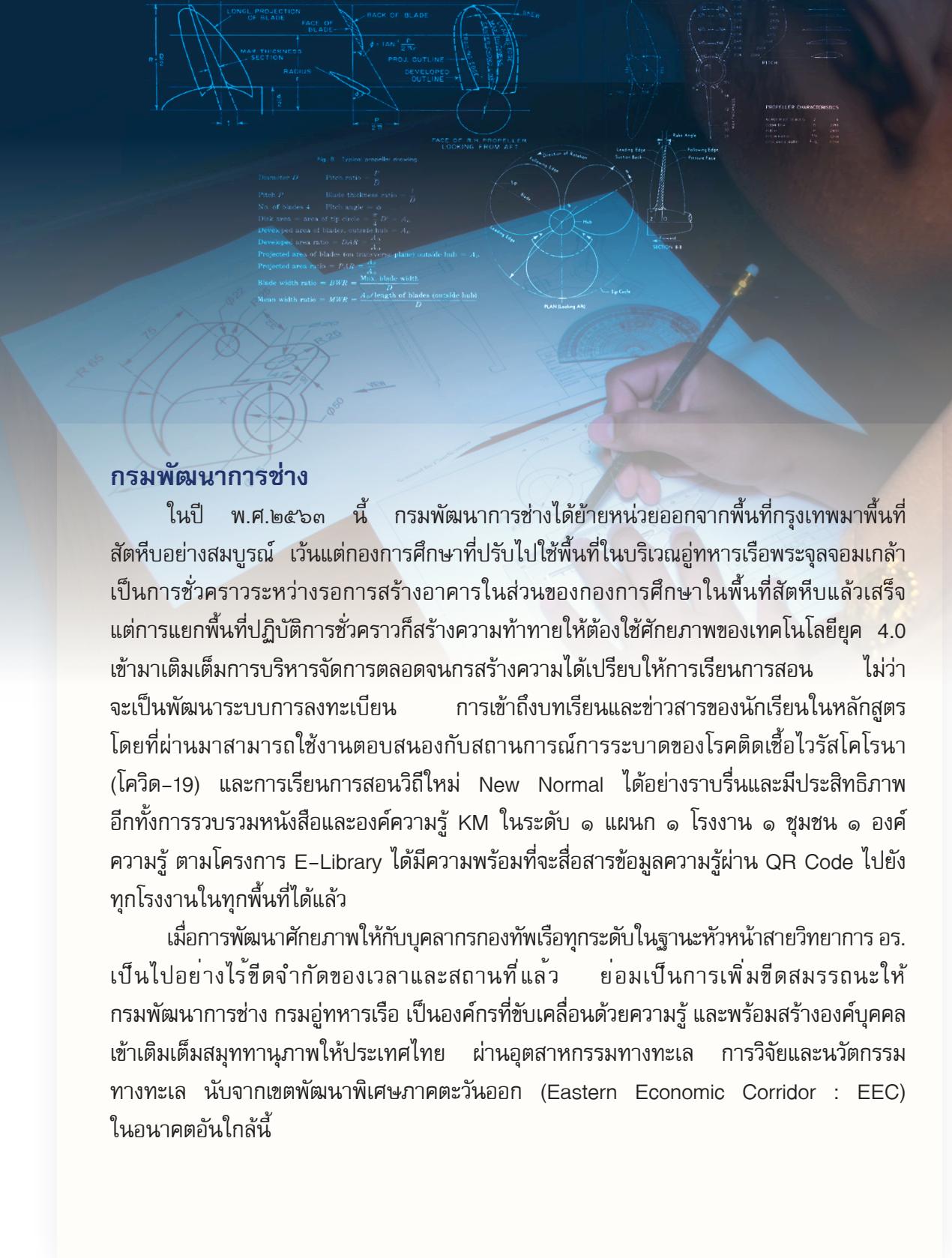
รอบปีที่ผ่านมา

กองบรรณาธิการวารสารกรมอู่ทาวน์เรือ

ในรอบปีที่ ๑๓๐ ของ กรมอู่ทาวน์เรือ หรือ ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ ที่ผ่านมา มีความเปลี่ยนแปลง กับหน่วยขึ้นตรงทายาห์หน่วยของกรมอู่ทาวน์เรือ ด้วยการโยกย้ายที่ตั้งหน่วยมายังพื้นที่สัตหีบ ทั้งกรมแผนการช่าง กรมพัฒนาการช่าง และศูนย์พัสดุช่าง ตลอดจนอู่ทาวน์เรืออนบุรี แม้จะ ไม่ได้มีการโยกย้ายออกจากพื้นที่แต่มีความเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการจัดสรรพื้นที่ภายใน อู่ทาวน์เรืออนบุรี ร่วมกับหน่วยต่างๆ

การเปลี่ยนแปลง ถือเป็น “ความท้าทาย” ใหม่ โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่ยุค 4.0 และ ความพร้อมในการรองรับยุทธศาสตร์ชาติในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) อย่างไรก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของ กรมอู่ทาวน์เรือ คือ การบริหารจัดการที่ขับเคลื่อนด้วยความรู้ การดำเนินการทลายอย่างที่ได้ ริเริ่มไว้อย่างเข้มแข็ง เช่น KM GLIN SYSTEM และ E-LIBRARY จะต้องนำบททวน ให้สามารถต่อยอดและส่งต่อข้อมูล ความรู้ได้อย่างกว้างขวาง เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงไปสู่อีกยุคหนึ่ง กรมอู่ทาวน์เรือเต็มใจด้วยความมั่นใจและเปี่ยมไปด้วยพลัง

กรมพัฒนาการช่าง

ในปี พ.ศ.๒๕๖๗ นี้ กรมพัฒนาการช่างได้ย้ายหน่วยงานออกจากพื้นที่กรุงเทพมาพื้นที่สัตหีบอย่างสมบูรณ์ เว้นแต่กองการศึกษาที่ปรับไปใช้พื้นที่ในบริเวณอู่ท่าเรือพระจุลจอมเกล้า เป็นการชั่วคราวระหว่างรอการสร้างอาคารในส่วนของกองการศึกษาในพื้นที่สัตหีบแล้วเสร็จ แต่การแยกพื้นที่ปฏิบัติการชั่วคราวก็สร้างความท้าทายให้ต้องใช้ศักยภาพของเทคโนโลยียุค 4.0 เข้ามาเติมเต็มการบริหารจัดการตลอดจนการสร้างความได้เปรียบให้การเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาระบบการลงทะเบียน การเข้าถึงบทเรียนและข่าวสารของนักเรียนในหลักสูตร โดยที่ผ่านมาสามารถใช้งานตอบสนองกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) และการเรียนการสอนนวัตกรรม New Normal ได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งการรวมหนังสือและองค์ความรู้ KM ในระดับ ๑ แผนก ๑ โรงงาน ๑ ชุมชน ๑ องค์ความรู้ ตามโครงการ E-Library ได้มีความพร้อมที่จะสื่อสารข้อมูลความรู้ผ่าน QR Code ไปยังทุกโรงงานในทุกพื้นที่ได้แล้ว

เมื่อการพัฒนาศักยภาพให้กับบุคลากรกองทัพเรือทุกระดับในฐานะหัวหน้าสาขาวิชาการ อร. เป็นไปอย่างไร ซึ่งดัดจำกัดของเวลาและสถานที่ แล้ว ยอมเป็นการเพิ่มขีดสมรรถนะให้กรมพัฒนาการช่าง กรมอู่ท่าเรือ เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยความรู้ และพร้อมสร้างองค์บุคคลเข้าเติมเต็มสมุท堪นุภาพให้ประเทศไทย ผ่านอุตสาหกรรมทางทะเล การวิจัยและนวัตกรรมทางทะเล นับจากเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ในอนาคตอันใกล้นี้

อู่ทหารเรือธนบุรี

การเสด็จพระราชดำเนินเลี้ยบพระนคร พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ เป็นการจัดขบวนเรือพระราชพิธีครั้งแรก ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ที่ยังไม่สมพระเกียรติ และผลงานวิจิตรตระการตา เพียง ๑ เดียวในโลก คือความงามใจอันยิ่งใหญ่ที่อู่ทหารเรือธนบุรี กรมอู่ทหารเรือ ได้ดำรงคักยกภาพในงานเรือพระราชพิธีนี้มาโดยตลอดนับตั้งแต่กำเนิดอู่เรือหลวง เมื่อ ๑๗๑ ปี ที่ผ่านมา องค์ความรู้และทักษะเฉพาะที่สั่งสมมานานประกอบกับการบริหารจัดการ อย่างมีระเบียบแบบแผน โดยในพระราชพิธีฯ ครั้งนี้ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ๔ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการฝ่ายอัญเชิญเรือลงน้ำ และจัดเก็บเรือขึ้นคาน คณะกรรมการฝ่ายอัญเชิญ เรือเข้า และออกอู่จอดเรือ คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการซ้อมบำรุงเรือ คณะกรรมการฝ่ายซ้อมบำรุงเรือ รวมทั้งจัดการจัดตั้งหน่วยชื่อมฉุกเฉินให้พร้อมเสมอสำหรับทุกสถานการณ์

อิกทั้งยังปฏิบัติการผสมศาสตร์แห่งน้ำ เป็นเบื้องหลังของความส่ง่ามของขบวนเรือ พุทธยาตราทางชลมารคฯ โดยติดตั้งเรือผลักดันน้ำสนับสนุนการควบคุมกระแสน้ำให้แก่ ขบวนเรือพระราชพิธีฯ จำนวนทั้งหมด ๒๔ ลำ โดยแบ่งเป็น บริเวณใต้สะพานพระปกเกล้าจำนวน ๑๖ ลำ และบริเวณใต้สะพานกรุงธนบุรี จำนวน ๘ ลำ พร้อมทั้งสนับสนุนกรมอุทกศาสตร์ทหารเรือ ในการตรวจวัดค่าความเร็วของกระแสน้ำ

อุทการเรือพระจุลจอมเกล้า

ด้วยความตระหนักในหน้าที่ของหน่วยซ่อมบำรุง ที่มีความหลากหลายของสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดสำหรับการซ่อมสร้าง ไม่ว่าจะเป็น อู่แห่ง จำนวน ๒ อู่ ลานซ่อมเรือ ชานยกระเบื้อง ลานซ่อมเรือ อ่างจอดเรือ ท่าเทียบเรือ พร้อมด้วยโรงงานต่างๆ พร้อมเครื่องจักร และอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ประจำ โรงงานต่างๆ ที่สามารถซ่อมท างงานช่างได้ทุกประเภท ทุกสาขา เชือต่อการบริหารงานซ่อมที่จัดการความหลากหลายเหล่านี้ได้อย่างอ่อนด้าว เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการซ่อมทำเป็นที่น่าพึงพอใจ โดยสามารถซ่อมทำเรือได้ตามแผนและส่งมอบให้กับผู้ใช้งานได้ กว่า ๙๐% ภายในช่วงครึ่งปีแรกของปีงบประมาณ ๒๕๖๗

โดยศักยภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริหารงานซ่อมดังกล่าว อู่ทหารเรือ
พระจุลจอมเกล้า กรมอู่ทหารเรือ สามารถแบ่งเบาภาระงานซ่อมเรือพริกเกตขนาดใหญ่ขนาด
ระหว่างขับน้ำสูงสุดถึง ๕,๐๐๐ ตัน จากอู่ราชานาวีมหิดลอดุลเดชได้ หากมีกรณีที่ต้องซ่อมทำฉุกเฉิน
หรือมีความเร่งด่วน โดยในส่วนบริหารงานซ่อมมีความพร้อมที่จะสับ เปิดปิด อู่ ได้ตาม
ความเหมาะสมของสถานการณ์

ชั้นในปี พ.ศ.๒๕๖๓ นี้ได้ นำ ร.ล.สงขลา เรือตรวจการณ์ระยะปานกลาง ระหว่างขับหน้าหาด
แอล ตัน ชั้นชานยกเรือ (Synchrolift) ได้เรียบร้อย

อู่ราชนาวีมหิดลอดุลยเดช

ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ การบริหารงานชื่อมของอู่ราชนาวีมหิดลอดุลยเดช กรมอู่ทหารเรือที่แบ่งพื้นที่อู่แห้งขนาดใหญ่ให้สามารถรองรับการซ่อมทำเรือรบทาดใหญ่พร้อมกันได้ถึง ๒ ลำนั้น ได้มีเรือรบทาดใหญ่สับสับเปลี่ยนมาเข้ารับการซ่อมทำอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งงานซ่อมบำรุงหน้าท่าที่ไม่เคยว่างเว้น แสดงให้เห็นถึงผลพวงของวิสัยทัศน์ในการกำหนดจุดยุทธศาสตร์จัดสร้างอู่เรือ รุ่นที่ ๓ ของ กรมอู่ทหารเรือ ที่ออกแบบพื้นที่ใช้สอยให้พร้อมสำหรับการขยายผลต่อยอด เชื่อมโยงกับอู่สากกรรมทางทะเลเชิงพาณิชย์ และการส่งกำลังที่สำคัญทั้งทางบกเรือ อากาศ สามารถเข้าถึง

ด้วยความตระหนักอยู่เสมอว่า “อู่ราชนาวีมหิดลอดุลยเดช คือ ภาพสะท้อนความเป็นปัจจุบันของกรมอู่ทหารเรือ” การดำเนินสมรรถนะประกอบด้วยการให้ความสำคัญต่อมาตรฐานและงานนิรภัยการซ่อม สิ่งสนับสนุนต่างๆ ตลอดจนการให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตกำลังพล ล้วนเป็นพื้นฐานที่มั่นคงให้พร้อมเผชิญกับภารกิจที่ท้าทายที่กำลังจะมาถึง ตามยุทธศาสตร์ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยในแผน ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๔ – ๒๕๖๘) อู่ราชนาวีมหิดลอดุลยเดชจะได้มีการสร้างท่าเทียบ และอู่ซ่อมบำรุงเรือต้าน้ำท่วงพื้นที่บริเวณทิศเหนือที่พร้อมด้วยโรงช่อม โรงงานลานซ์อม ชานยกระเบื้อง

ศูนย์พัสดุช่าง

ในต้นปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ศูนย์พัสดุช่าง กรมอู่ทหารเรือ ได้เริ่มดำเนินการโยกย้ายคลังพัสดุพร้อมรายการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานmanyangพื้นที่ กรมอู่ทหารเรือ สัตหีบ อย่างครบครัน และเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้จากการโยกย้ายทำให้พัสดุ สายช่าง รายการและบัญชีพัสดุตลอดจนเอกสารกำกับ และระบบสารสนเทศจำนวนมหาศาล ได้ถูกนำมาตรวจสอบ ทบทวน เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้องที่สุด อีกทั้งมีระเบียบแบบแผนที่ สอดคล้องกับระบบที่กองทัพเรือกำหนด เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงกับระบบคลังพัสดุ บัญชี และ การจัดซื้อจัดหาในภาพรวมของกรมอู่ทหารเรือ ได้มีความคล่องตัวในการรับ-จ่าย และดำเนินการ ด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับงานสายพัสดุช่างได้อย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมเสมอต่อภาระงาน จำนวนมากที่จะเข้ามาในอนาคต

ເຮືອພຣະກິບນັ້ງສຣີປຣະກັດໃຫຍ ມຣດກແກ່ງຄວາມໂທງຈໍາ ກໍ່ອວັນພື້ນຄົນ

ນາວາເວັບ ສນຄັກຕີ ຄົງໂຈຕີ
ຮອງພູ້ອໍານວຍກາຮຸ່ກາກາຮີເຮືອນບຸຮີ ກຣນຖ່ກາກາຮີເຮົວ

ວ່າກໍ ເຮືອໂທ ອົດຖຸນີ ສັງບົນທ
ປະຈຳແພນິກາທສອນວັສດຸ ກອງຄວບຄຸມກາພ ກຣນພື້ນນາກາຮ່າງ ກຣນຖ່ກາກາຮີເຮົວ

“ທ່າມກລາງເລີຍຂັບຂານກາພຍ໌ເກີດເຊື້ອທີ່ຕັ້ງກັງວາງໄປທົ່ວຽກັ້ງນໍ້າເຈົ້າພະຍາ ຜົນໄທຍໍມີໂລກາສ່າມ
ເຜົ້າຮັບເສື້ອງແລະໝໍມຄວາມດູາມຂອງຮ້າວບວນເຮືອພະຮາຊພິບີໃນກາຮເສື້ອງພະຮາຊດຳເນີນເລີຍບ
ພຣະນຄຣ ໂດຍຂບວນພູ່ທຸກທາຮາທາງໆລມກຣຄ ເນື່ອງໃນພະຮາຊພິບີບຣນຮາຊາວິເບັກ ພູ່ທຸກກຣາຊ
ໜີແວງ ຫຼັງເປັນຄວັ້ງແຮກໃນຮັ້ງເສັ່ນຍໍຂອງພະບາຖລມເຕື້ອງພະວັນເກົ່າເຈົ້າອຸ່ຫ້ວ້າ ”

ຄາສຕາຈາຣຍີເຄີຍອອກຈົນກາງຄຸ ພູ່ເຊີຍວ່າກູດຕໍ່ປະວັດຄາສຕົວແລະພະຮາຍພີບ

ຂບວນພຸ່ພາຕຣາລມາຄສມ້ຍກຽງຄືອຢູ່ອຍາ ຄວາມຍິ່ງໃຫຍ່ທາງວັດນອຣມຂອງໄທຢ [១]

ກາຣເສດື້ຈພຣະຣາຊດຳເນີນຂອງພຣະມາກເຈັ້ຕຣີຍ໌ໄທຢໃນວາຣະຕ່າງ ພຶມມາຕັ້ງແຕ່ຄັ້ງສມ້ຍກຽງສູ່ໂຫ້ຍ ກາຣເສດື້ຈພຣະຣາຊດຳເນີນທາງນ້ຳ ເຮືກວ່າ “ພຸ່ພາຕຣາລມາຄ” ໃນສມ້ຍທີ່ກຽງຄືອຢູ່ອຍາເປັນຮາຊອານີ້ນັ້ນ ທີ່ຕັ້ງຂອງເນື່ອງເປັນເກາະ ລ້ອມຮອບໄປດ້ວຍແມ່ນ້ຳລຳຄລອງມາກມາຍຫລາຍສາຍ ຂືວິຕ ຄວາມເປັນອຢູ່ຮົມນ້ຳຂອງໜ້າກຽງເກົ່າ

ຈຶ່ງຕັ້ງອາຄີຍເຮືອໃນກາຣສັງຈັກໄປ-ມາ ທັ້ງໃນເວລາຮບທັພຈັບຄືກົງຈະໃຊ້ກະບວນທັພເຮືອເປັນສຳຄັຟ ຈຶ່ງປາກູມືກາຣສ້າງເຮືອຮັບມາກມາຍໃນສມ້ຍກຽງຄືອຢູ່ອຍາ ໃນເວລາບ້ານເມືອງປາສຈາກຄືກົງສຄຣາມ ຍ່ອມໃຊ້ເຮືອຮັບຝຶກຂໍ້ມກະບວນຢູ່ທອບເປັນນີ້ຈີ ເພຣະລະນັ້ນຄື່ງຄຸດນ້ຳຫລາກເປັນເວລາຮາຊ່ຽງວ່າກາຣທຳນາ ຈຶ່ງເຮືກະດມພລມາຝຶກຂໍ້ມກະບວນທັພເຮືອປະຈວບກັບເປັນຄຸດກາລຂອງກາຣທອດກູ້ນ ພຣະເຈົ້າແຜ່ນດີນຈຶ່ງເສດື້ຈພຣະຣາຊດຳເນີນ ໄປຄາຍພຣະກູ້ນໂດຍກະບວນເຮືອຮັບແໜ່ແໜ່ໃຫ້ໄວ່ພລື່ນເຮືອໃນກາຣຖຸລ ໂດຍເຂົພາະໃນສມ້ຍສມເດີຈພຣະນາຍົນມහາຣາຊເປັນເວລາທີ່ປະເທດສຍາມສົງບ ເຈີຢູ່ອຍ່າງຍິ່ງໃນທາງວັດນອຣມ ກະບວນເຮືອພຸ່ພາຕຣາຖາງໜ້າລມາຄ ມີເຮືອເຂົ້າຮ່ວມກະບວນກວ່າ ១៥០ ລຳ ຜິພາຍແຕ່ງກາຍງົດຈາມ ພາຍເຮືອປະກອບຈັງໜະ ຈະໜ້າຕ່າງໜາຕີ ໂດຍເຂົພາະໜ້າພົງເຄສ ບັນທຶກວ່າ

“ໄມ່ລົມກາຣຄເທີຍບຄວາມໝາມ
ກົບບ້ານເຮືອອື່ນໄດ
ເປັນບ້ານເຮືອທີ່ນໂຫຼກ”

Entrée des ambassadeurs françois dans la rivière de siam à l'embouchure de siam il ya des deux cotés une batterie de canon, lorsque les françois en sortirent ils y auerent lenué une chaîne avec des galères des deux cotés et des paix comme de gros arbres planté sur la barre pour fermer l'entrée de la Rivière; tous les bâloris ou bateaux dorés venirent à l'entrée des ambassadeurs ce qui cause un fort beau spectacle sur.

ກາພເຊຍນສົກຮວນເຮືອພຣະກົບປະກົມໄຊ ກາຍໃນເຂດສປຍເລສນເຕິດພຣະທຣາຍເກີນປາກຕາຍ

ຂບວນພຸ່ມຍາຕຣາລມາຄສມ້ຍຕັ້ນກຽງຮັດໂກສິນທົ່ງ ຈຸດເຮີມຂອງ ເຮືອພະທິ່ນໍ້າ ສະຫະປະກົມໄຊ ວັດນອຣມທີ່ສືບສານ [໢]

ຄວັນມາດຶງສມ້ຍພຣະບາທສມເຕີຈພຣະພຸຖອຍອດຟ້າຈຸພາໂລກມຫາຣາຊ ພຣະອງຄີໄດ້ທຽງສ້າງເຮືອ
ຂຶ້ນມາໃໝ່ເອັກ ๖ໜ ລຳ ຂຶ້ນມີທັ້ງເຮືອພະທິ່ນໍ້າ ເຮືອກະບວນປິດທອງ ເຮືອພິພາຕ ແລະ ເຮືອແಚ່ງ ຂຶ້ນເປັນເຮືອ
ທີ່ສຳຄັຟ ຈະ ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກມາຈານເທົ່າທຸກວັນນີ້ ໂດຍໃນພົງຄວາມຮົມບັນທຶກຄົງເຮືອລຳໜົ່ງຂຶ້ນນ້ອຍຄນຈະຮູ້ຈັກ
ໃນປັຈຈຸບັນ ຄື່ອ ເຮືອພະທິ່ນໍ້າສະຫະປະກົມໄຊ ວັດນອຣມທີ່ສືບສານໃນສມ້ຍກຽງຮັດໂກສິນທົ່ງ
ເຮືອພະທິ່ນໍ້າລຳນັ້ນປ່າກູ້ຫລັກສູານວ່າສ້າງຂຶ້ນ ໃນຮັບກາລພຣະບາທສມເຕີຈພຣະພຸຖອຍອດຟ້າຈຸພາໂລກ
ມຫາຣາຊເຊັ່ນເຕີຍກັບເຮືອພະທິ່ນໍ້າລົມພານໄໝ ດັ່ງປ່າກູ້ຫລັກສູານໃນທຳເນີຍບຣະວາງເຮືອພະທິ່ນໍ້າ
ໃນຮັບກາລທີ່ ១ ມີກລ່າວຄົງຂາດຂອງ ເຮືອພະທິ່ນໍ້າສະຫະປະກົມໄຊ ວັດນອຣມທີ່ສືບສານ

“ດ. ເຮືອສະຫະປະກົມໄຊ ພຣະທິ່ນໍ້າໂລກໄຫຍ
ພື້ນຕຳ ຍາງ ອຸດ ວາ
ກຳລັງ ກວ້າງ ແລະ ສອກ ອົບ ນີ້
ທ້ອງລີກ ອ ສອກ ລ ນີ້...”

ນອກຈາກນີ້ ຍັງປ່າກູ້ຫລັກສູານວ່າເຮືອພະທິ່ນໍ້າລຳນັ້ນໃນ “ບັງຍຸເຮືອພະທິ່ນໍ້າແລະເຮືອກະບວນ” ຂຶ້ນກລ່າວ
ດຶງຂໍ້ເຮືອພະທິ່ນໍ້າແລະເຮືອກະບວນທີ່ພຣະບາທສມເຕີຈພຣະນັ້ນເກົ່າເຈົ້າເຈົ້າອູ້ໆຫວພຣະຫານເຊື່ອໄວ ຂຶ້ນໃນ
ຮາຍຂໍ້ເຮືອພະທິ່ນໍ້າກິ່ງ ۷ ມີຂໍ້ອ ເຮືອພະທິ່ນໍ້າສະຫະປະກົມໄຊ ວັດນອຣມທີ່ສືບສານ ຮາມວູ້ດ້ວຍ ດັ່ງຄວາມໃນຈັດໝາຍເຫດຖ້ວາ

- “○ ຕູງມັກຕູງ ຈູດຕັກຮາຍ 1188 ປຶ້ອດ ຄັກຄົກ ພຣະບາທສມເຕີຈພຣະນັ້ນກົມບປົມບພິທພຣະພູທີເຈົ້າລູ້ຫວ່າ
ຜູ້ທຽງຕູນແຮມຮົມອັນນທາປະເຕີເຫຼືອ ທຽງພຣະຫານນິພນົມຫຼືອເຮືອພຣະບົນທີ່ເຮືອກະບວນພຣະບົນທີ່ກົງ ۳ ລຳ
- ເຮືອພຣະບົນທີ່ ສະຫະປະກົມໄຊ ກົງພື້ນແຕງ ຍາງ ອຸດ ວາ ລ ນີ້ ກຳລັງ ອ ວາ ແລະ ສອກ ລ ນີ້ ລຳ ۱
- ເຮືອພຣະບົນທີ່ໄກຮຣມູ່ ກົງພື້ນຕຳ ຍາງ ອຸດ ວາ ອ ສອກ ກຳລັງ ອ ວາ ແລະ ສອກ ອ ຕືບ ລ ນີ້ ລຳ ۱
- ເຮືອພຣະບົນທີ່ສະຫະປະກົມໄຊ ຍາງ ອຸດ ວາ ກຳລັງ—ລຳ ۱...”

จากการສືບຄັນເພີ່ມເຕີມ ເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນຄືປະກົມໄຊ ມີລັກຂະນະຄລ້າຍກັບ ພຣະທີ່ນັ້ນຄືສົມຮຣາດໄຊຍ
ຊື່ພບໃໝ່ບັງຫຼຸງຊື່ຮ່ວມເຮືອໃນສັມຍສົມເຕີຈພຣະນາຍຄົມມහາຮາຊ ໃນຂບວນພູ່ຫຍາດຕາເພິ່ນພວງ ແລະ
ຕາມບັງຫຼຸງຊື່ຮ່ວມເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນທີ່ຂຶ້ນຮະວາງ

ກາພແສດ ພຣະກົນໜັກປະກົມໄຊ
ລັບຢັບເຕີຈພຣະນາຍຄົມມາຮາຍ

ຈາກຫລັກສູານທີ່ກ່ລ່ວມາແສດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນຄືປະກົມໄຊ ເປັນເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນ
ທີ່ສ່ວັງຂຶ້ນໃນສັມຍຮ່ວມກາລທີ່ ๑ ແລະຕ່ອມພຣະບາທສມເຕີຈພຣະນັ້ນເກົລ້າເຈົ້າຍູ້ຫວ້າໄດ້ພຣະຫານ
ຊື່ຮ່ວມເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນລຳນີ້ ນອກຈາກຄວາມລຳດັບູ້ທີ່ ເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນຄືປະກົມໄຊ ຈະເປັນເຮືອທີ່ສ່ວັງຂຶ້ນ
ຕັ້ງແຕໃນສັມຍຕັ້ນກຽງຮັດໂກສິນທົງແລ້ວ ເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນລຳນີ້ຍັງມີການນຳມາໃຊ້ເປັນເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນທຽງ
ອີກດ້ວຍດັ່ງປຣະກູ້ໃນພຣະຫາພົງຄວາດາກຮຽງຮັດໂກສິນທົງຮ່ວມກາລທີ່ ๔ ຂອງເຈົ້າພຣະຍາທີພາກຮວງສົ່ງ
(ຂໍາ ບຸນນາຄ) ກ່ລ່ວວ່າ “ ເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນຄືປະກົມໄຊ ” ເປັນເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນທຽງຂອງພຣະບາທສມເຕີຈ
ພຣະຈອມເກົລ້າເຈົ້າຍູ້ຫວ້າເມື່ອເສົ້າຈັບພຣະນຄຣາທາງໝລມາຮຄ່າລັງຈາກພຣະພິອີບມຣາຈາກີເຫັນແລ້ວ
ດັ່ງຄວາມໃນພຣະຫາພົງຄວາດາວ່າ

“...ເຮືອກົງຄືປະກົມໄຊລຳພຣະທີ່ນັ້ນທຽງເຮືອກົງໄກຣສຣມູພຣະທີ່ນັ້ນຮອງ ມືນກົດຮາດ
ຖືອຮັງທັກທອງໝາງໜ່າງໜ້າຍ ມືມຜົນຫຼັບມືອດເປັນພຣະທີ່ນັ້ນປະຕັບພລອຍລືຕ່າງໆ ມີເລົາຕຣັນຕົວໝາງລາຍ
ທອງເຈັດໜັ້ນ ປັກເຕີຍງພຣະນັກປົ້າຍໝາວເຕັ້ອງຊູ້ງໝາຍຕັ້ງຮາຍໄປຕາມເຮືອຟິພາຍສຣວມເຕື້ອສຣວມ
ໜົມວກສຣວມກາງເກົງດັກໜູາດູລົບໂທມດັ່ງຕົນ...”

ພາພກ່າຍ ເຮືອພຣະກິນ້າງຄຣີປະກັດໃຫຍ່ ສມຍຕັນຮັຕບໂກສັນກີ

เรือพระที่นั่งศรีประภัศร์ไชย เป็นหนึ่งในเรือพระที่นั่งเอกชัยหรือพระที่นั่งศรี เป็นเรือพระที่นั่งขั้นเกือบที่ยกเท่าเรือพระที่นั่งกิ่ง แต่ขั้นทำเนียบเป็นเรือพระที่นั่งเอกชัยตามทำเนียบริโภคแล้วดินพระบาทสมเด็จพระปุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ก็มิได้แยกเรือพระที่นั่งกิ่งกับเรือพระที่นั่งศรีประภัศร์ไชย เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จเลิบพระนครทางชลมารค พ.ศ. ๒๔๗๔ ก็โปรดเกล้าฯ ให้เรือพระที่นั่งศรีประภัศร์ไชย เป็นเรือพระที่นั่งทรง หาได้ใช้เรือพระที่นั่งกิ่งไม่ เรือพระที่นั่งเอกชัยถือว่าเป็นเรือพระที่นั่งของพระเจ้าแผ่นดินหรือพระบรมวงศานุวงศ์ ส่วนเรือของข้าราชการนั้น เรียกว่า “เรือเอกชัย” เมื่อพระบรมวงศานุวงศ์มีหน้าที่ต้องเสด็จไปในกระบวนร่วมกับพระเจ้าแผ่นดิน ก็โปรดเกล้าฯ ให้ประทับบนเรือพระที่นั่งเอกชัย และอยู่หน้าและหลังกระบวนพระราชนยาน เพื่อทำหน้าที่เป็น “ประตูหน้าชั้นใน” และ “ประตูหลังชั้นใน” และต้องใช้ประตูละ ๒ ลำ ถ้าไม่มีพระบรมวงศานุวงศ์คงประจำ ก็ต้องใช้พระตำรวจใหญ่และพระตำรวจอื่นๆ ทำหน้าที่แทน เมื่อเป็นเช่นนี้ก็จะเป็นต้องใช้ “เรือเอกชัย” แทน “เรือพระที่นั่งเอกชัย”

หลังรัชกาลที่ ๑ มีการบันทึกการใช้งานเรือลำนี้ไว้ ๔ ครั้งดังนี้

ครั้งที่ ๑ เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จเลี้ยบพระราชทางชลมารค
วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้เรือพระที่นั่งเอกไชย ซึ่งศรีประภัคราช
เป็นเรือพระที่นั่งทรง รวมเรือห้องหมอดังตั้งเป็นริเวอร์แวน ๒๖๙ ลำ เจ้าพนักงานพลฝ่าย ๑๐,๐๐๐ นาย
[๔]

ครั้งที่ ๒ ใช้อัญเชิญพระศพ พระเจ้าลูกເເວີ້ ພຣະອງຄົ່ງເຈົ້າກົງໄລຍ້ລັກນໍ້າ ສູນທຽບຄັດິກລໍາວາດີ
ກຣມຊຸມສູນພຣະນາກວາດີ ຮັບກາລທີ ៥ ໂປຣດເກລ້າໆ ໄທເຈົ້າພັນການເຂີຍພຣະພວອກຈາກພຣະທີ່ນັ້ນ
ໄວ້ຄວາຮີທີພຍອາສັນນຳໄປປະຕິບັນດາເວົ້ວພຣະທີ່ນັ້ນຄົ່ງປະກັດໃຫຍ່ເພື່ອເຂີຍໄປພຣະຫານ
ເພີ້ງພຣະພວອກ ວັດນີ້ເວົ້ວມປະວັດໃນວັນທີ ១៧ ກຸມພາພັນນົມ ພ.ສ.២៤៨៨

គັ້ນທີ ៣ ພຣະບາທສມເຕີຈພຣະມງກູງເກລຳເຈົ້າຍຸ່່ຫວ້າ ເສົ່າຈາລີຍບພຣະນຄຣທາງສຕລມາຮຄ ປະກອບດ້ວຍເຮືອກວ່າ ៣០ ລຳ ຖຽນພຣະໝາງທາກສູນຮ້ອຍຕາມຮາຊປະເພນີ ເສົ່າຈພຣະຈຳດໍາເນີນ ຈາກ ທ່າຮາຊວຣິດິໜູ້ ໄປວັດອຽນຮາຊວຣາຣາມ ເພື່ອຄວາມຜ້າທຽນສະພັກແດ່ພຸຖອປັນຍາມາກ ພຣ້ອມດ້ວຍ ປັຈຢາຕາຍສໍາຫວັບບຸຮະພຣະອາຣາມ ຖຽນໃຊ້ເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນສິ່ງປະກຳໄຊ ຊຶ່ງມີບຸບກອງໆລາງລຳ ເປັນທີປະດິຫຼານລົງທີ່ຈະນຳໄປຄວາມ ວັນທີ ៣ ວັນວາຄມ ២៤៥៩

គັ້ນທີ ៤ ພຣະພີອີບມຣາຍກີເຫັກພຣະບາທສມເຕີຈພຣະປກເກລຳເຈົ້າຍຸ່່ຫວ້າ ເປັນການເສົ່າຈ ພຣະຈຳດໍາເນີນຈາກພຣະບຣມມහາຮາຊວັງໄປຢັງວັດອຽນຮາຊວຣາຣາມ ແລະຈັດກະບວນຕາມແບບ ໂປຣານຮາຊປະເພນີ ໂດຍປະທັບເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນທີ່ທ່າຮາຊວຣິດິໜູ້ ເຮືອພຣະພີອີບມຣາຍກີທີ່ເຂົ້າກະບວນເສົ່າຈຈີ່ ເປັນເຮືອທີ່ສືບມາຈາກໂບຮານກາລ ເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນທຽບຕື່ມື່ອພຣະທີ່ນັ້ນສຸພຣຣນໜ້າ ເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນຮອງຕື່ມື່ອ ເຮືອອັນຫັນຕາຮາຊ ແລະເຮືອທວຍເທັນຄວາຍກຣ ນອກຈາກນີ້ຢັ້ງມີເຮືອສຳຄັນຢືນຕື່ມື່ອເນັກຊາຕິກູ່ຈົງຈີ່ ເປັນເຮືອພລັບພລາ ເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນສິ່ງປະກຳໄຊ ເປັນເຮືອທຽນບຸບກ [៤]

ທານກາຈີ່ແໜ່ນໜ້າຫຼຸກຄະນະນີ້ດໍາປາຍດອນ ຫ້າຍຕູ້ຮະ
ເຈົ້າພັນຈານເຫັນພຣະພົດປະຕິໜູ້ງານ ດັນນີ້ພວະ
ທີ່ນັ້ນສິ່ງປະກຳໄຊ ແຫ້ວັນນີ້ມອບມຸນເວື່ອນໍ້າ
ເຫັນເຖິງວັນກັບທີ່ແໜ່ນໜ້າຫຼຸກຄະນະດີກີ່ ແຫ້ວັນນີ້

ຮາຍກົດຈາບຸເບກາ ວັນທີ ២៦ ກຸມາພັນລ' ສ.ກ.១៤៧៣

ເດັມ ២២ ນາ ១៨១០ ຮາຍກົດຈານເນັ້ນ ດັນທີ ៩៤ ພຸດສຶກສາຍນ ອະນຸມ

ເສົ່າຈພຣະວາຊີດໍາເນີນ

ພຣະວາການ ພຣະກູ່ງົນ ກະບວນ ເຮືອພາຍ

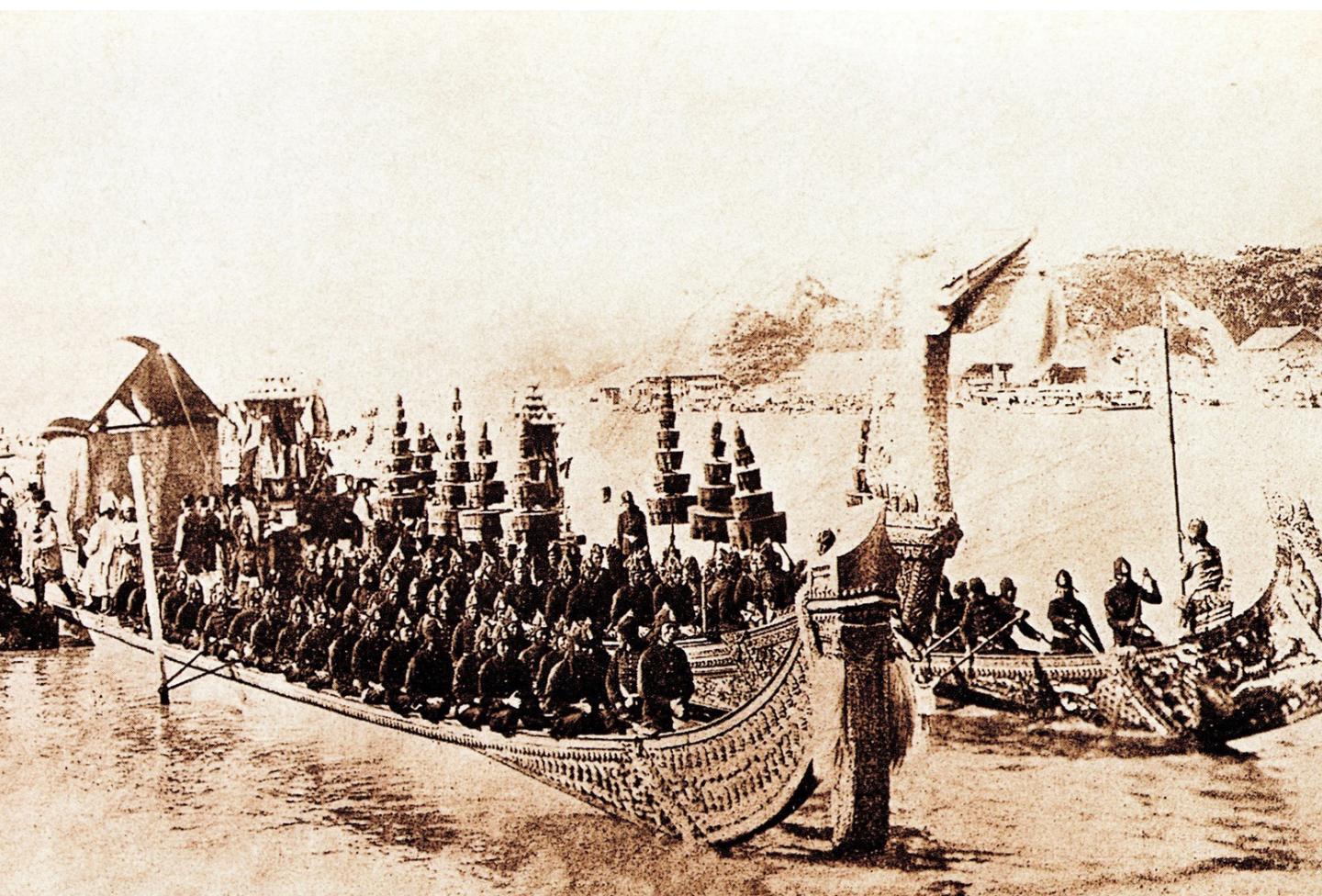
ວັນທີ ០៧ ພຸດສຶກສາຍນ ວັນໄກສີນກົກ ១៨១០

ເປັນວັນກຳທັນທີເສົ່າຈ ພຣະວາຊີດໍາເນີນໄກຍອຮມນາກ ພຣະວາການ ພຣະກູ່ງົນ

ເຫດນໍາຍ ៤ ໂມງເຕັ້ງ ພຣະບາທສມເຕີຈ ພຣະເຈົ້າຍຸ່່ຫວ້າ ເສົ່າຈ ກວງ
ຮາກພວະທັນທີ່ພຣະວາຊີດໍາ ສົດນົກສົດ ມາເສົ່າຈ ດັນເຮົ້າ ພຣະກູ່ງົນ
ກູ່ງົນທີ່ທ່າຮາຊວຣິດິໜູ້ ພັນຍັດເຫັນຜ້າພຣະກູ່ງົນ ຕ່າງປະກັດໄຊ
ແທ ເຮືອພຣະທັນທີ່ຮາກ ຕ່າງຈານ ກະບວນ ເຮືອກ່ຽວກັບ ເຮືອກ່ຽວ
ເຮືອກ່ຽວນັກ ກ່າວກົງກົງ ເຮືອຕ່າງອົບ ເຮືອພົດຕະວອນ ແທ ເຮືອພວະເມນ
ວະຫານວຸງໝໍ ແທນໍາຄານເສົ່າຈ ພຣະວາຊີດໍາເນີນ ຈາກ ທ່າຮາຊວຣິດິໜູ້ ອ່ອງ
ສັນໄປຄານຕໍ່າຫຼັກພວະຍາ ເກີຍອ ເຮືອພຣະທີ່ນັ້ນທີ່ ລັດວັນນີ້ວ່າດ້ວຍນາງ
ອາງານ ພຣະວາການສມເຕີຈ ພຣະເຈົ້າຍຸ່່ຫວ້າ ເສົ່າຈ ພຣະວາຊີດໍາເນີນໄກຍອຮມນາກ

ຮາຍກົດຈາບຸເບກາ

ວັນທີ ១៤ ພຸດສຶກສາຍນ ສ.ກ.១៤៧៤

ກາພ ເຮືອພຣະກົນໜັງຄົມປະກົມໄຊຍ່າ (ສ້ານວາຊຸດ) ເປັນເຮືອກອງບູນບາກ ຂມັງເນັ້ນກາຂະກົງ

เรือพระที่นั่งศรีประภัศรไชย มรดกแห่งความทรงจำในปัจจุบัน [๕]

หากมีโอกาสได้ไปชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เรือพระราชพิธี นอกจากเราจะได้ชมเรือพระที่นั่งที่สำคัญซึ่งมีความสวยงาม ซึ่งยกที่จะอธิบายเป็นคำพูดแล้ว เราจะได้พบกับโขนเรือของ เรือพระที่นั่งศรีประภัศรไชย ที่ยังคงเหลือจากการได้รับความเสียหายจากการถูกโจมตีทางอากาศด้วยระเบิดในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ปัจจุบันเหลือแต่โขนหัวเรือ ยาว ๙ เมตร กว้าง ๑.๖ เมตร เก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เรือพระราชพิธี เป็นมรดกแห่งความทรงจำที่ชวนให้เรา ย้อมนำลึกถึงความยิ่งใหญ่และความสวยงามในอดีต

โขนเรือ เรือพระที่นั่งศรีประภัศรไชย เป็นงานประณีตศิลป์ ขึ้นเอกชั้นหนึ่ง ของสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ที่งานแกะสลักและปิดทอง ประดับกระจก ได้พัฒนาไป เรือพระที่นั่งศรีประภัศรไชย โขนเรือแกะสลักเป็นรูปเหรา สัตว์หิมพานต์หรือสัตว์ในจินตนาการ มีลักษณะเป็นสัตว์ผสม เช่น มีหัวเป็นมกร (มีลักษณะของราชชี้และพญานาค) มีตัวเป็นนาค และมี ๔ ขาประดับตกแต่งด้วยการลงรักปิดทองประดับกระจก กลางลำเรือทอตอบบุษบก ท้องเรือมีพื้นสีดำ ขนาดของเรือยาว ๑๙ วา หรือ ๕๖ เมตร กว้าง ๑ วา ๑ ศอก ๕ นิ้ว หรือประมาณ ๑.๖๒ เมตร ท้องเรือลึก ๑ ศอก ๕ นิ้ว หรือประมาณ ๐.๖๒ เมตร

ภาพใบเรือพระที่นั่งศรีประภัศรไชย
เก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

เรือพระราชพิธี

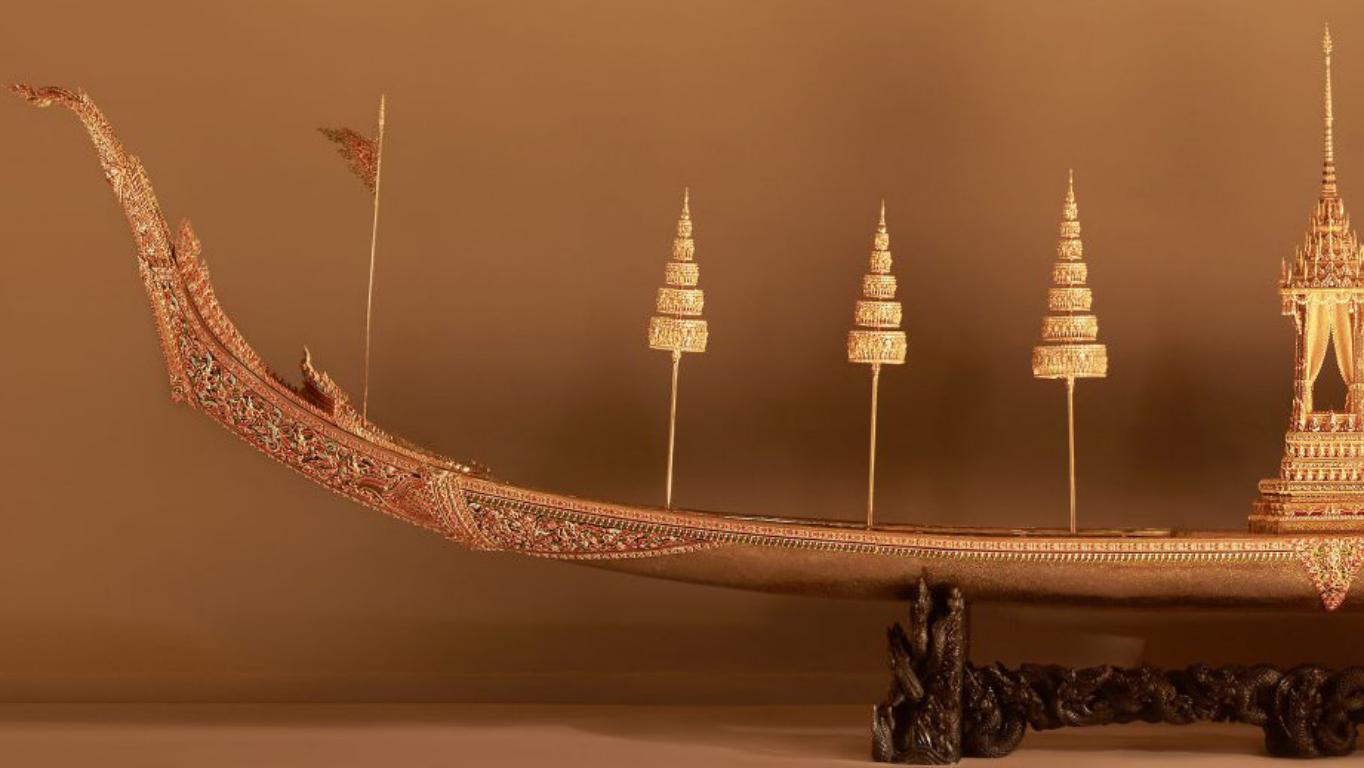
ການສືບສານມຽດກຳທີ່ມີຄຸນຄ່າ ຂອງກຣມຄືລປາກ

ໃນຊ່ວງປີ ພ.ສ.ໄຕ ២៥៥០ ສຳນັກຂ່າງສືບໜູ້ ກຣມຄືລປາກ ໄດ້ມີການເກີບຮວບຮ່າມຂ້ອມູລໃນເຂິງ ປະວັດສາສຕ່ຣ໌ແລະ ຄວາມສຳຄັງຂອງເຮືອພະກິບປະກິດໃໝ່ ໂດຍອ້າງອີງຈາກໂxonເຮືອລຳເດີມ ແລະ ຈັດສ່ວນເປັນແບບຈຳລອງສາມມືດີ ທີ່ສຳນັກ ຂ່າງສືບໜູ້ ຕຳບັນລາຍາ ອຳເກວພຸຖອມຜົນທລ ຈັງຫວັດນគປົມ ຜູ້ເຂົ້ານໄດ້ຂ້ອມູລຈາກ ທ່ານວິຈິຕ ໄຊຍວິຊືຕ ນັກວິຊາການຂ່າງຄືລປີເຊື່ອວ່າງ ດ້ານຄືລປາກຮົມ ປະຈຳສຳນັກຂ່າງສືບໜູ້ ກຣມຄືລປາກ ວ່າໃນຊ່ວງປີ ພ.ສ.ໄຕ ២៥៥០ ກຣທຽງວັດນອຣມ ມອບໝາຍໃຫ້ ທ່ານວິວະ ໂຈນົພຈນວັດທີ່ ອົດຕຽມນຕີ ວ່າການກຣທຽງວັດນອຣມ ຂັນະດຳຮັງຕຳແໜ່ງເລານຸກກຣມຄືລປາກ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຂອບໂຄງການ ທີ່ຈະຈັດສ່ວນພະກິບປະກິດໃໝ່ ໂດຍອ້າງອີງຈາກໂxonເຮືອລຳເດີມທີ່ເຫັນວ່າ ເພື່ອເພີ່ມ ຈຳນວນແລະ ຄວາມສົມບູຮຸນຂອງຂບວນພູ່ທາງຈາກລາຍການ ໂດຍໄດ້ມີການຫາວິກັນຮະຫວ່າງ ກຣມຄືລປາກ ແລະ ກອງທັພເຮືອ ໂດຍກຣມຄືລປາກຈະທຳຫັ້າທີ່ຮ່ວບຮ່າມຂ້ອມູລແລະເຂົ້ານແບບເຮືອຂຶ້ນໃໝ່

ຈາກໂxonເຮືອລຳເດີມ ແລ້ວກອງທັພເຮືອທຳຫັ້າທີ່ຂ່າຍແບບເພື່ອເຕີຍມຳເນີນການສ່ວັນ ແຕ່ງາຍ ທັນ ໂຄງການດັ່ງກ່າວມີໄດ້ມີການດຳເນີນການຕ່ອງ ຈຶ່ງເຫັນວ່າໄວ້ແຕ່ແບບເຮືອ ແລະ ແບບຈຳລອງສາມມືດີ ເກີບຮັກໝາໄວ້ທີ່ ສຳນັກຂ່າງສືບໜູ້ ກຣມຄືລປາກ

ກາພາສົດງແບບຈ່າຍຂອງເຮືອ
ພະກິບປະກິດໃໝ່ບວງ
ກຣມຄືລປາກ

ກາຣະສຶກຄວາມທຽບຈໍາຂອງສຕາບັນສີຣິກິຕີ [๖]

ຄວາມພຍາຍາມທີ່ຈະອ່ານຸ້າກັ່ງ ເຮືອພະກົດນັ້ນຂອງປະກາດໄຊໄວ້ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນອີກຄັ້ງທີ່ ໂດຍ
ສຕາບັນສີຣິກິຕີ ມີຫົວໜາກາຍໃຫ້ ມູນນີ້ອີສັງເສີມຄືລປາຊື່ພ ໃນສມເຕັ້ງພຣະນາງເຈົ້າສີຣິກິຕີ ພຣະບຣມ
ຮາຊື່ນໍາຖາ ໄດ້ດຳເນີນກາຮືກ່າໂຂນເຮືອເດີມ ແລະສ້າງແບບຈໍາລອງສາມມືຕີເຮືອລຳນັ້ນ ເນື່ອໃນໂຄກສ
ມໝາຍມ່ານຄຸລ໌ທີ່ພຣະບຣມສມເຕັ້ງພຣະບຣມໜາກອີເບປຣ ມາກົມີພລອດດູລຍເດັ່ມທ່າຮາຊ ບຣມນາຕບພິຕຣ
ທຽບຈໍາເຈົ້າສີຣິກິຕີ ພຣະບຣມພຣະນາງ ດ ຮອບ ۵ ອັນວັນຄມ ແລະ ສມເຕັ້ງພຣະນາງເຈົ້າສີຣິກິຕີ ພຣະບຣມຮາຊື່ນໍາຖາ
ພຣະບຣມຮາຊ໌ນັ້ນເປັນປີ້ຫລວງທຽບຈໍາເຈົ້າສີຣິກິຕີ ພຣະນາງ ດ ຮອບ ۴۰ ພຣະນາງ ແລະ ສິງຫາຄມ ແລະ
ພຣະບຣມສມເຕັ້ງພຣະເຈົ້າຢູ່ຫ້ວ້າ ທຽບຈໍາເຈົ້າສີຣິກິຕີ ພຣະນາງ ດ ຮອບ ۴۱ ກຣກງາຄມ ແລະ
ດຳກັນພຣະຮາຊອີສີຍຍົດທີ່ສມເຕັ້ງພຣະບຣມໂອຣສາຮີຮາຊ ສຍາມມາກູ້ຮາຊກູມາຮ (ເມື່ອຄັ້ງ
ດຳກັນພຣະຮາຊອີສີຍຍົດທີ່ສມເຕັ້ງພຣະບຣມໂອຣສາຮີຮາຊ ສຍາມມາກູ້ຮາຊກູມາຮ) ໂດຍມີໂຄຮງແລະ
ຄານເຮືອທຳດ້ວຍເງິນທາກອງ ກອງເຮືອເປັນທອງສັກໄມ້ປັດທອງດຳເປົລວທ້ອງເຮືອແລະລຳເຮືອທັ້ງສອງຂ້າງ
ຄົມທອງລາຍດອກພຸດຕານ ໂຂນເຮືອເປັນທອງດຳລົງຍາສລັກຮູ່ປໜ້າເຫຼົກລາງເຮືອທອດພຣະມາສຸວຽຮນ
ບຸ່ນບົກບັລລັງກົດທອງດຳລົງຍາ ພຣະວິສູຕຣ໌ຮີອັນິມ່ານ່ານທີ່ທັກແຕ່ງໃນບຸ່ນບົກນັ້ນປະຕິບຸ້ດົງດ້ວຍຫ່ວງທອງດຳ
ຂ້າດເລື້ອກຮ້ອຍດ້ວຍກັນຄົລ້າຍັ້ນ ຮ້ອຍຫ່ວງເປັນລາຍແກ້ວໜີດວງພື້ນເຮືອສ່ວນທີ່ຮອງຮັບຈູານບຸ່ນບົກ
ທັກແຕ່ງດ້ວຍແຜ່ນທອງດຳລົງຍາ ສ່ວນຂອງເກຣີນປັກອົງສາມໜ້າເປັນທອງດຳລົງໂປ່ງເຮືອທີ່ນັ້ນຈໍາລອງໜ້ວງບນ
ຈູານສັກໄມ້ຮູ່ປໜ້າເກີ່ມ ຂ້າດ : ກວ້າງ ແລະ ຢາວ ຕ.໨.໨. ມ. ສູງ ແລະ ຊ. ຈຳນວນໜ້າງຟືມືອ : ៤០ ດົນ
ຮະຢະເວລາຈັດທຳ : ២ ປີ ດ ເດືອນ ປັຈຈຸບັນເກີບຮັກໜ້າໄວ້ທີ່ ພິພິອກັນທີ່ຄືລົບແຜ່ນດີນ ຕຳບລເກາະເກີດ
ອຳເກອບາບາງປະອິນ ຈັງຫວັດພຣະນັກຮີອຸ້ມອຍາ

ຄວາມມືຄຸນຄ່າຂອງມຽດກາທາງວັດນອຣມທີ່ຮອກສືບສານແລະອນຸຮັກໜີ

ເຮືອພະທີ່ນັ້ນສືບປະກິບໄຊ ນັບວ່າເປັນມຽດກາທາງວັດນອຣມທີ່ມືຄຸນຄ່າຍີ່ຂອງໄທຢູ່ມືປະວັດສຕ່າສຕ່າຈາກອົດືດທີ່ທີ່ດົງມາແລະທຽບຄຸນຄ່າ ເຄຍເປັນເຮືອທີ່ສຳຄັງລຳຫັ້ນທີ່ຂອງຂບວນພູ່ພາຍາຕຣາທາງໝາມາຮັກໃນອົດືດ ດັ່ງນັ້ນການດຳເນີນການສືບສານແລະອນຸຮັກໜີເຮືອພະທີ່ນັ້ນສືບປະກິບໄຊ ໄກມມີການດຳເນີນການໃນໂຄຮກການນີ້ຂຶ້ນມາອີກຮັ້ງ ໂດຍມີການສ້ວງ ເຮືອພະທີ່ນັ້ນສືບປະກິບໄຊ ຂຶ້ນໃໝ່ຈະເປັນການສືບສານ ອຸນຸຮັກໜີສືບປະກິບໄຊ ຄວາມມືຄຸນຄ່າທາງວັດນອຣມຂອງໄທຢູ່ທີ່ເປັນມຽດກາທີ່ສຳຄັງຂອງໄທຢູ່ໃນອົດືດ ໃກກັບສັບປັນມາ ແສດງໃຫ້ຄົນໄທຢູ່ແລະຄົນທ່ວ່າລົກໄດ້ເຫັນເຖິງຄວາມມືຄຸນຄ່າທີ່ຈະຫາໄມ້ໄດ້ຈາກປະເທດໃດໃນໂລກ ອີກທັງຈະທຳໄທກ່ຽບວັນເຮືອພູ່ພາຍາຕຣາໝາມາຮັກ ມີຄວາມສມບູຮັນດົງມາອຍ່າງເຊັ່ນໃນອົດືດ ທີ່ເຄຍອູ້ໃນກະບວນເຮືອພະຣາຊພິອີມາກ່ອນ ຮວມທັງຈະເປັນການສືບສານແລະອນຸຮັກໜີມີອື່ນສືບປະກິບໄຊ ແລະຄົນອູ້ມີໃຫ້ສູງສລາຍ ທີ່ຈຶ່ງກອງທັພເຮືອ ໂດຍກຣມວູ່ທຫາເຮືອ ຈະໄດ້ມີໂອກາສສຳຄັງທີ່ຈະເປັນສ່ວນໜີ່ຂອງການສ້ວງເຮືອທີ່ມືຄຸນຄ່ານີ້ອີກຮັ້ງ ເປັນກາຈາກີກປະວັດສຕ່າອີກໜ້າທີ່ນີ້ ທີ່ຈະຄົງກົມືປັງຄູາໃນການສ້ວງເຮືອໄມ້ຂອງກຣມວູ່ທຫາເຮືອ ທີ່ສືບທອດກັນມາຈາກຮູ່ນສູ່ຮູ່ນຂອງບຣ່ອພູ່ຮູ່ກຣມວູ່ທຫາເຮືອ ເປັນເວລານັບຮ້ອຍປີ ໃຫ້ຄົງອູ້ສືບໄປ

ເອກສາຮອ້າງອີງ

- [១] ບທຄວາມອອນໄລນ໌. ກຽມປະຈາສົມພັນຍົ. ໂຄງການສ້າງເຮືອພະທິ່ນ່າງນາຍົມທຽງສຸບຮຣນ (https://flagship.prd.go.th/ewt_news.php?nid=77&filename=index)
- [២] ເຈົ້າພະຍາທີພາກຮວງສົມທາໂກໂທເບີບຕີ. ພຣະຈາພສາວດາກຮຽງຮັດໂກສິນທີ່ຮ້າກາລທີ່ ១. (ກຽງເທິພ ១ ບຣີ່ຫ້ອມຮົນທຣພຣິນຕີ້ງແອນດີ້ພັບລື່ອງຈຶ່ງ ຈຳກັດ (ມາຂົນ), ១៩៥៧, ນ. ២៣៨ – ២៣៩
- [៣] ກຽມສີລປາກຣ. ຈດໝາຍເຫດຖ້ຽຮກາລທີ່ ៣ ເລີ່ມທີ່ ២. (ກຽງເທິພ ១ : ທ້າງທຸນສ່ວນສາມັລູນິດິບຸຄຄລ ສຫປະພາບັນຍົ, ២៥៣០), ນ.៤៧.
- [៤] ທີພາກຮວງគໍ (ບໍາ ບຸນນາຄ), ເຈົ້າພະຍາ. ພຣະຈາພສາວດາກຮຽງຮັດໂກສິນທີ່ຮ້າກາລທີ່ ៤ ກຽງເທິພ ១ : ບຣີ່ຫ້ອມພິມພົດ, ២៦៥៧.
- [៥] ບທຄວາມອອນໄລນ໌. ພິພິຮັກນົກສານແໜ່ງຫາຕີ. ເຮືອພຣະຈາພີຣີ. ເວົ້ວເຮືອພະທິ່ນ່າງສີປະກົມປະກາຕີໄຊ (https://web.facebook.com/permalink.php?id=231573850662307&story_fbid=990846748068343&_rdc=1&_rdr)
- [៦] ບທຄວາມອອນໄລນ໌. ພິພິຮັກນົກສີລົບແຜ່ນດິນ. ເຮືອພະທິ່ນ່າງສີປະກົມປະກາຕີໄຊຈຳລອງ (<http://www.artsofthe kingdom.com/th/blog/model-of-sri-prapassorachai-royal-barge/>)